

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1091-34

27/1/2015

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 5/1/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.



Ahmet DAVUTOĞLU
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	12 Şubat 2015		E. No: 11031	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

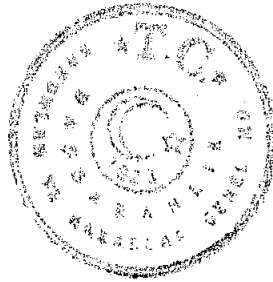
TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BÖLÜMÜ
27 Ocak 2015
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZM. BAŞKANLIĞI
27 Ocak 2015
No : 370810

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 26 Mayıs 2005 tarihinde imzalanan "Uluslararası Terörizm, Organize Suçlar, Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerle Bunların Katkı Maddeleri ve Benzerlerinin Kaçakçılığı ve Diğer Tiplerdeki Suçlarla Mücadele İşbirliği Anlaşması" hükümleri çerçevesinde; "Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokol" 17 Haziran 2014 tarihinde Astana'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Genel komutanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı arasında tesis edilecek işbirliğinin prensip ve çerçevesini belirlemek maksadıyla hazırlanan söz konusu protokol ile eğitim faaliyetlerinin planlama, koordinasyon ve icrasına ilişkin hususlar ve tarafların görev ve sorumlulukları belirlenmektedir.



T/ 809

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL
KOMUTANLIĞI VE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ MİLLİ MUHAFAZ BİRLİKLERİ
GENEL KOMUTANLIĞI PERSONELİNİN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİ ALANINDA
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 17 Haziran 2014 tarihinde Astana'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

A. Davutoğlu

AHMET DAVUTOĞLU
BAŞBAKAN

<i>B. Arınç</i> B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	<i>A. Babacan</i> A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	<i>Y. Akdoğan</i> Y. AKDOĞAN Başbakan Yardımcısı	<i>N. Kurtulmuş</i> N. KURTULMUŞ Başbakan Yardımcısı
<i>B. Bozdağ</i> B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	<i>A. İslam</i> A. İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	<i>V. Bozkır</i> V. BOZKIR Avrupa Birliği Bakanı	<i>F. İlik</i> F. İLİK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
<i>F. Çelik</i> F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>I. Güllüce</i> I. GÜLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı	<i>M. Çavuşoğlu</i> M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı	<i>N. Zeybekçi</i> N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı
<i>T. Yıldız</i> T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	<i>A. Ç. Kılıç</i> A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	<i>M. M. Eker</i> M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	<i>N. Canikli</i> N. CANIKLI Gümrük ve Ticaret Bakanı
<i>E. Avcı</i> E. AVCI İçişleri Bakanı	<i>C. Yılmaz</i> C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	<i>Ö. Çelik</i> Ö. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	<i>M. Şimşek</i> M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
<i>N. Avcı</i> N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	<i>İ. Yılmaz</i> İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	<i>V. Eroğlu</i> V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	<i>M. Müezzinoğlu</i> M. MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı
<i>L. Elvan</i> L. ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No:

101-1091

21

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL
KOMUTANLIĞI VE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ MİLLİ MUHAFAZ BİRLİKLERİ
GENEL KOMUTANLIĞI PERSONELİNİN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİ ALANINDA
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır.);

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 26 Mayıs 2005 tarihinde imzalanan "Uluslararası Terörizm, Organize Suçlar, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerle Bunların Katkı Maddeleri ve Benzerlerinin Kaçakçılığı ve Diğer Tiplerdeki Suçlarla Mücadele İşbirliği Anlaşması" (bundan sonra Anlaşma olarak belirtilecektir) hükümlerini dikkate alarak,

Karşılıklılık ve Devletlerin egemen eşitliği ilkesi doğrultusunda, Tarafların yasal görev ve sorumluluk alanlarında başlatacakları eğitim ve öğretim işbirliğinin, dünyada ve özellikle bölgelerinde barış, istikrar ve güvenliğe olduğu kadar, her iki devletin ortak menfaatlerine de katkıda bulunacağını teyit ederek,

Eğitim ve öğretim alanında işbirliği yapmalarının önemini göz önünde tutarak,

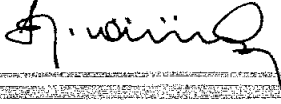
Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

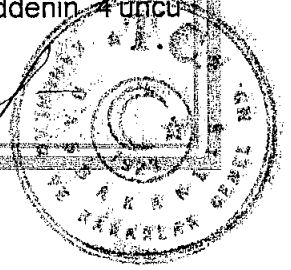
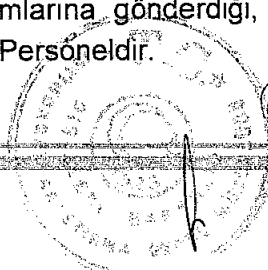
MADDE I

TANIMLAR

Bu Protokolde yer alan terimlerden;

1. **Gönderen Devlet;** bu Protokolün uygulanması amacıyla Kabul Eden Devlete personel, malzeme ve teçhizat gönderen devlettir.
2. **Kabul Eden Devlet;** bu Protokolün uygulanması amacıyla Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatını kabul eden devlettir.
3. **Askerî Personel;** Taraflardan birinin Kursiyer Askerî Personelini ve Görevli Askerî Personelini kapsar.
4. **Kursiyer Askerî Personel;** bir Tarafın, diğer Tarafın eğitim ve öğretim kurumlarında eğitim ve öğretim görmesi maksadıyla gönderdiği Askerî Personeldir.
5. **Görevli Askerî Personel;** bu Protokolde öngörülen işbirliği faaliyetlerini yürütmek üzere, bir Tarafın diğer Tarafın birlik ve kurumlarına gönderdiği, bu maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen tanımın dışında kalan Askerî Personeldir.





6. **Komutan veya Amir;** Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak Gönderen Devletin Askerî Personelinin konuşlanacağı yerdeki Birlik ve Karargâhın Komutanı veya Kurumun Amiridir.

7. **Kıdemli Askerî Personel;** Gönderen Devletin Askerî Personelinin faaliyetlerini idare etmek üzere Gönderen Devletin mevzuatına uygun olarak atanmış Askerî Personeli arasındaki en kıdemli personeldir.

8. **Aile Fertleri;** Askerî Personelin aile fertleri eşi ve çocukları ve ülke mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu diğer aile fertlerini ifade eder.

9. **Eğitim ve Öğretim İşbirliği;** eğitim-öğretim ve diğer işbirliği konularına ilişkin; teçhizat, malzeme, teknik bilgi, belge, personel ve tecrübelerin mübadelesini kapsar.

10. **Danışmanlık Hizmeti;** eğitim-öğretim ve teknik-lojistik konularda bilgi ve tecrübe mübadelesi için Kabul Eden Devletteki Gönderen Devlet Görevli Askerî Personeli tarafından sağlanan hizmettir.

11. **Eğitim ve Öğretim Kurumları;** Okulları, eğitim merkezlerini, eğitim birliklerini ve eğitim verilebilen diğer birlikleri ifade eder.

12. **Mobil Eğitim Timleri;** personel mevcudu, eğitim konuları, eğitim zaman ve süresine ilişkin karşılıklı mutabakat üzerine, Gönderen Devlet tarafından, Kabul Eden Devlette görevlendirilecek uzman "Görevli Askerî Personeli" ifade eder.

13. **İşbirliği Uygulama Planı;** Askeri ilişkilerin kontrol ve koordinesini sağlamak maksadıyla bir yıl içerisinde gerçekleştirilmesi düşünülen faaliyetlerin çizelgesidir ve her takvim yılı için hazırlanır.

MADDE II

AMAÇ

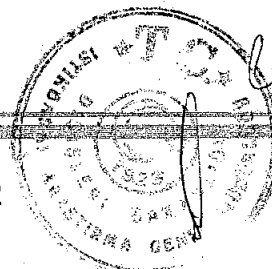
Bu Protokolün amacı; Tarafların Kursiyer Askerî Personeline eğitim ve öğretim kurumlarında karşılıklı verilecek eğitim ve öğretim ve Mobil Eğitim Timlerinin görevlendirilmesine ilişkin esasları, sorumlulukları ve bu Protokolün uygulanmasıyla ilgili hususları belirlemektir.

MADDE III

KAPSAM

Bu Protokol; Taraflar arasında tesis edilecek işbirliğinin prensiplerini ve çerçevesini, eğitim kurumlarını, eğitim birliklerini ve bu kurum ve birliklerde eğitim - öğrenim görecekt Kursiyer Askerî Personeli, eğitici personeli, Tarafların Mobil Eğitim Timleri vasıtasıyla düzenleyecekleri eğitim faaliyetlerini, eğitim prensiplerini, görevlendirilecek danışmanların görev ve sorumluluklarını kapsamaktadır.

7.



MADDE IV

YETKİLİ MAKAMLAR VE TEMAS NOKTALARI

1. Bu Protokolün Uygulanması İçin Yetkili Makamlar:

Türkiye’de; Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Genel Komutanlığı,

Kazakistan’da; Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı.

2. Bu Protokol için Temas Noktaları:

Türkiye’de; Kazakistan Cumhuriyeti’nin Ankara’daki Askerî Ataşeliği,

Kazakistan’da; Türkiye Cumhuriyeti’nin Astana’daki Askerî Ataşeliğidir.

MADDE V

EĞİTİM-ÖĞRETİM VE DİĞER İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar aşağıdaki alanlarda karşılıklı işbirliği tesis edeceklerdir:

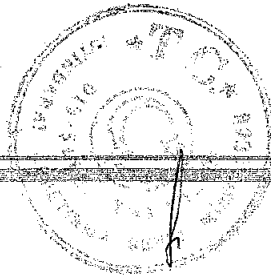
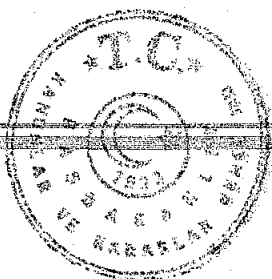
1. Birlik, karargâh ve kurumlara ziyaretler,
2. Tarafların okul, eğitim merkezi ve birliklerinde karşılıklı verilecek eğitim (lisan eğitimi dâhil) ve öğretim,
3. İç Güvenlik Eğitimi, Organize Suçlarla Mücadele Eğitimi, Toplumsal Olaylara Müdahale Eğitimi ve mutabakat sağlanması halinde, ihtiyaç duyulabilecek askerî kolluk görevlerine yönelik eğitimler ve mobil eğitim timi görevlendirmeleri,
4. Her iki Tarafın birlik, karargâh ve kurumlarında verilecek görev başı eğitimi,
5. Tarafların okul, eğitim merkezi ve birliklerinde karşılıklı verilecek kurslar,
6. Eğitimde kullanılan teçhizat ve eğitim yardımcı malzemelerinin geliştirilmesinde karşılıklı yardımlaşma,
7. Müşterek konularda tecrübe ve bilgi mübadelesi ile teknolojik işbirliği,
8. Eğitim-öğretim ve teknik-lojistik konularda bilgi ve tecrübe aktarımı maksadıyla “Danışmanlık Hizmeti” sağlanması.

4.

MADDE VI

EĞİTİM-ÖĞRETİM VE DİĞER İŞBİRLİĞİ ESASLARI

1. Protokolün hükümleri çerçevesinde hazırlanacak ve Tarafların karşılıklı yazışma yoluyla imzalayacakları "Yıllık Uygulama Planı" kapsamında, Taraflar kendi okul, birlik ve tesislerinde Kursiyer Askerî Personele eğitim ve öğretim hizmeti sağlayacaktır.
2. Taraflar, her yıl Kursiyer Askerî Personelin katılabilecekleri kurslara ilişkin tekliflerini kurs başlangıcından en az üç ay önce gönderecektir.
3. Taraflar, gönderecekleri Yıllık Uygulama Planında, kursların çeşitlerini, kabul edilecek katılımcı sayısını, Kursiyer Askerî Personelin niteliklerini, kursların verileceği okullar, eğitim merkezleri ve birliklerin isimleri ve adreslerini, kurs sürelerini, kurs öncesi dil eğitimi ile varsa kurs sonrası görev başı eğitimini ve benzeri teknik hususları belirtecektir.
4. Kursiyer Askerî Personele, kendine eşit kursiyerlerle aynı eğitim ve öğretim sağlanacak ve benzer ölçme ve değerlendirme esasları uygulanacaktır.
5. Eğitim-öğretim ve kurslar Türkiye'de Türkçe, Kazakistan'da Kazakça ile olacaktır. Bu maksatla Kursiyer Askerî Personel öncelikle lisan kursuna iştirak edecektir. Bunun yanında, Kursiyer Askerî Personelin dil güçlükleri ile karşılaşması durumunda, bir yılı geçmeyen kurslar için İngilizce kullanılabilir. Üçüncü bir lisan ile eğitim durumunda, Gönderen Devlet yeterli sayıda askerî/sivil tercüman talep edebilir. Kabul Eden Devlet, tercüman temin ederek Gönderen Devletin talebini yerine getirebilir. Bu takdirde tercüman masrafları Gönderen Devletçe karşılanacaktır.
6. Taraflar, Yıllık Uygulama Planında belirtilen niteliklerde ve gösterilen sayıda Kursiyer Askerî Personeli, eğitim ve öğretim maksadıyla birbirlerine gönderecektir.
7. Seçilen personel ülkesindeki tam teşekküllü bir hastaneden son iki ay içinde alınmış bir "sağlık raporu" ile diğer Tarafa gönderilecektir. Askerî personel;
 - a. Bir enfeksiyon veya bulaşıcı hastalığa ya da tıbbi tedavi gerektiren rahatsızlıklara maruz kalmış olmayacaktır.
 - b. Dünya Sağlık Örgütünün talimatlarına göre aşılanmış olacaktır.
8. Kabul Eden Devlet; Kursiyer Askerî Personelin hangi dersler ve eğitimlerden muaf tutulacakları ile bu dersler ve eğitimlerden muaf tutulacakları zamanlarda kendilerine ne tür program uygulanacağını Gönderen Devletin görüşlerini alarak belirleyecektir.
9. Kursiyer Askerî Personele eğitim ve öğretimin sonunda verilecek diplomalar Kabul Eden Devlet Yetkili Makamları tarafından düzenlenecek ve yapılacak diploma töreninde kursiyerlere verilecektir. Başarısızlık durumunda ise başarısızlığı belirten bir belge verilecektir.



10. Gönderen Devlet Yetkili Makamı, Kursiyer Askerî Personelin eğitim ve öğretim için, uzun süreli kursların başlangıcından (7) gün ve kısa süreli kursların başlangıcından (1) gün önce Kabul Eden Devlette bulunmalarını sağlayacaktır.

11. Kursiyer Askerî Personel; bu Protokolde açıklanan hususlardan başka, eğitim ve öğretim faaliyetlerini düzenleyen mevzuata Kabul Eden Devlet personeliyle aynı doğrultuda uymak zorundadır. Bu hususlarda Kursiyer Askerî Personeli bilgilii kılmak üzere kurslar başlamadan önce Kabul Eden Devlet tarafından gerekli bilgiler verilecektir.

12. Tarafların istekte bulunması halinde, 5'inci maddede belirtilen işbirliği alanlarında eğitim-öğretim vermek üzere karşılıklı olarak Görevli Askerî Personel (Danışman) görevlendirilebilir.

13. Tarafların karşılıklı olarak gönderebilecekleri Görevli Askerî Personel (Danışmanlar)'e ilişkin ayrıntılı bir ek protokol hazırlanabilir.

14. İşbirliği, taraf devletlerin ortak çıkarları ve ihtiyaçlarına uygun şekilde, mütakabiliyet esasına göre gerçekleştirilecektir.

15. Protokolün uygulanması sırasında, Protokolle düzenlenmeyen hususların ortaya çıkması halinde, giriş bölümünde belirtilen Anlaşmanın ilgili hükümleri uygulanacaktır.

16. Gönderen Taraf, eğitimin başlangıcından (30) gün önce Kabul Eden Tarafa eğitim ve öğretime göndermek üzere seçilen personelin kimlik bilgilerini (adı ve soyadı, baba adı, doğum tarihi, tahsili, göreceği eğitim ve öğretimi belirterek), adayların listesini gönderecektir.

MADDE VII

İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN UYGULAMALAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

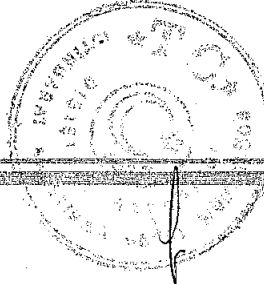
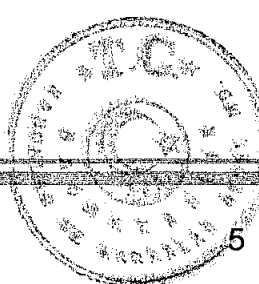
1. Askerî Personel, Kabul Eden Devletin imkânları dikkate alınarak ve işbirliği alanlarına göre seçilecektir.

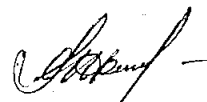
2. Kabul Eden Devlet; personele, eğitim süresince hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli silâh, mühimmat, teçhizat ve malzemeyi, eğitim sonunda geri alınmak kaydıyla sağlayacaktır.

3. İstisnai durumlarda, eğitim ile ilgili plan ve programlar, eğitim konuları, eğitimin süresi, başlangıç ve bitiş tarihleri, eğitilecek personelin nitelikleri, ölçme ve değerlendirme usulleri ve eğitimle ilgili diğer hususlar Tarafların Yetkili Makamlarınca birlikte tespit edilecektir.

4. Taraf devletlerin milli gizliliğini gerektiren ders konuları Kabul Eden Devletçe kısıtlanabilir.



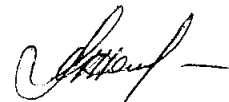
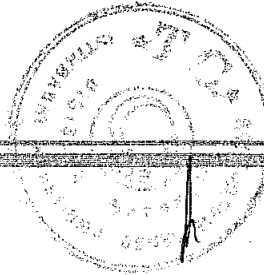
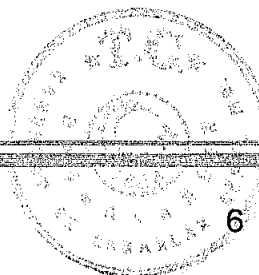




MADDE VIII

MOBİL EĞİTİM TIMLERİNİN GÖREVLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR

1. Eğitim konuları, eğitim zaman ve süresi üzerinde mutabakat sağlanması halinde, Gönderen Devlet Yetkili Makamı tarafından teşkil edilecek Mobil Eğitim Timleri Kabul Eden Devlette görevlendirilecektir.
2. Gönderen Devlet Yetkili Makamı, Mobil Eğitim Timlerinde görevlendirilecek personelin, alanlarında uzman personelden oluşmasını sağlayacaktır.
3. Mobil Eğitim Timleri;
 - a. İç Güvenlik Eğitimi (Terörle Mücadele Eğitimi dahil),
 - b. Organize Suçlarla Mücadele Eğitimi,
 - c. Toplumsal Olaylara Müdahale Eğitimi,
 - d. Hassas Nokta ve Şahısların Korunması Eğitimi,
 - e. Özel Operasyon (bina, kara ve hava taşıtlarından rehine kurtarma) Eğitimi,
 - f. Müzakerecilik (arabuluculuk) ve Olay Yeri Yönetimi,
 - g. Kolluk görevlerine yönelik eğitim konularında görevlendirilecektir.
4. Mobil Eğitim Timleri, Kabul Eden Devletin Eğitim ve Öğretim Kurumlarında görevlendirilecektir.
5. Kabul Eden Devlet; hangi eğitim konularında ve ne kadar süre ile Mobil Eğitim Timine ihtiyaç duyduğunu diplomatik yazışma ile her yıl Şubat ayında Gönderen Devlete bildirecektir. Bu talepte ayrıca; Kabul Eden Devletten eğitime katılması öngörülen personel miktarı, eğitime katılacak Askerî Personelinin nitelikleri, eğitimin verileceği okul, eğitim merkezleri ve birliklerin isimleri ve yerleri ile öğretmen yardımcıları ve tercüman miktarı belirtilecektir.
6. Gönderen Devlet; Kabul Eden Devletin taleplerini karşılamayı uygun görmesi halinde, Mobil Eğitim Timlerinin planlamasını, müteakip yıl uygulanmak üzere, Yıllık Uygulama Planlarına dâhil edecektir.
7. Gönderen Devlet, Mobil Eğitim Timinin göreve başlamasından üç ay önce;
 - a. Eğitim programı,
 - b. Eğitim alanında hazır edilmesi istenen Eğitim Destek Malzemeleri,
 - c. Öğretmen Yardımcıları, Tercümanlar,
 - d. Eğitilecek personelin ihtiyaç duyacağı silah, teçhizat, araç, gereçler,
 - e. Eğitim esnasında uygulanacak eğitim teşkilatlanması,
 - f. Eğitim alanı, dersane, atış alanı hususlarını belirleyerek, Kabul Eden Devlete bildirecektir.

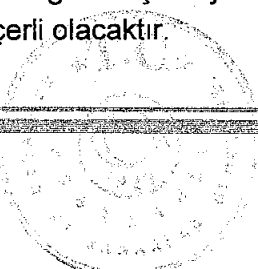


8. Gönderen Devletin Mobil Eğitim Timi personelinin uluslararası ulaşım masrafları, iâşe, barınma ve yevmiyeleri Gönderen Devletçe karşılanacaktır. Kabul Eden Devlet; Mobil Eğitim Timinin barınma ve iâşesi için yer gösterecek ve her türlü kolaylığı sağlayacaktır.
9. Kabul Eden Devlet, Mobil Eğitim Timi personeli için havaalanından görev bitimine kadar ihtiyacı karşılayacak nitelikte bir araç tahsis edecektir. Barınma yeri ile okullar, eğitim merkezleri ve birlikler arasındaki intikal için bu araçtan istifade edilecektir.
10. Eğitim süresince, Kabul Eden Devlet personelinin sevk ve idaresi, Gönderen Devlet Yetkili Makamınca görevlendirilen Mobil Eğitim Timinde olacaktır.
11. Mobil Eğitim Timlerinin planlaması yapılırken; 3 kişilik bir timin en fazla 40-50 kişilik bir personel grubuna eğitim verebileceği kıstas olarak alınacaktır.
12. Mobil Eğitim Timleri ile yapılacak eğitimlerde; hedef kitlenin lider personel olması esas alınacaktır. Bu kapsamda Mobil Eğitim Faaliyetleri; Nazari Eğitim, Uygulamalı Eğitim ve Eğitimci Eğitimi şeklinde üç aşamalı olarak düzenlenecektir.
13. Mobil Eğitim Timleri ile yapılacak eğitimler; taraf devletlerin resmî dilleri ile yapılacaktır. Bu maksatla Kabul Eden Devlet, yeterli sayıda tercüman temin edecektir.
14. Mobil Eğitime katılan ve başarılı olan Kabul Eden Devlet Askerî personeline "Eğitim Bitirme Belgesi" verilecektir.

MADDE IX

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİLERİN GÜVENLİĞİ

1. Gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemelere erişim; Taraf devletlerin milli mevzuatlarına göre gerçekleşecek ve söz konusu bilgi, belge ve malzemeleri bilmesi gereken kişilerle sınırlı olacaktır. Tüm Askerî Personel, gizlilik dereceli bilgilerinin korunmasına ilişkin güvenlik düzenlemelerine ve kurallarına riayet edecektir.
2. Taraflar kendilerine verilen bilgiler gizlilik derecesine sahipse veya bilgiyi veren taraf bilgilerin açıklamasını istemiyorsa Taraflar bu bilgilerin gizliğini temin edecektir.
3. Bu Protokol kapsamında, Tarafların birbirlerine tevdi ettikleri gizlilik dereceli malzeme, bilgi ve belgeler karşılıklı mutabakat olmaksızın üçüncü taraflara verilmeyecek ve kullanım amacı dışında başka bir amaçla kullanılmayacaktır.
4. Bu Protokole istinaden, taraf devletlerin birbirlerine verecekleri teçhizat, malzeme, teknik bilgi ve belgeler karşılıklı mutabakat olmaksızın üçüncü bir ülkeye devredilmeyecektir.
5. Askerî bilgilerin güvenliğine ilişkin yukarıda belirtilen hükümler bu protokolün sona ermesinden sonra da geçerli olacaktır.



6. Askerî Personel, Kabul Eden Devlette kaldığı sürece basın ile her türlü doğrudan ya da dolaylı temastan kaçınacaktır.

MADDE X

TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Protokolün hükümleri, her iki devletin taraf olduğu diğer Uluslararası Anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve üçüncü devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE XI

OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR VE GÖREV YASAĞI

1. Genel ;

a. Askerî Personel, üçüncü bir Ülke ile silahlı çatışmaya veya politik faaliyetlere kesinlikle katılmayacaktır. Kabul Eden Devlette iç güvenlik göreviyle görevlendirilmeyecek ve eğitim-öğretim için görevlendirilen personele bu Protokolde belirlenmiş görevler dışında görev verilmeyecektir.

b. Kabul Eden Devletin üçüncü bir devletle savaşa girmesi veya gerginlik durumunda ya da olağanüstü durumlarda, Askerî Personel ve Yakınlarının durumu ve geri çekilmesi hususu Tarafların Yetkili Makamlarının mutabakatı ile kararlaştırılacaktır.

2. Görevlerin Sona Erdirilmesi;

Kabul Eden Devletin kanun, yönetmelik ve yönergelerinde kendi Kursiyer Askerî Personelinin ilişkilerinin kesilmesini veya Silahlı Kuvvetlerden çıkarılmasını gerektiren adli veya askerî bir suçtan mahkûmiyet veya tutuklama kararı bulunan veya başarısızlık ve sıhhi yetersizlik durumları ortaya çıkan veya kendi isteği ile ilişik kesme talebinde bulunan Gönderen Devlet Kursiyer Askerî Personelinin durumu Kabul Eden Devlet Yetkili Makamları aracılığıyla Gönderen Devlet Yetkili Makamlarına bildirilecektir. Bildirimi müteakip eğitimden ilişik kesme ve eğitim ve öğretime son verme işlemleri uygulanacaktır. Eğer eğitim ile ilgili süre bakımından koşullar uygun olursa ülkesine gönderilen personelin yerine yeni öğrenci kabul edilebilir. Hakkında eğitimden ilişik kesme, eğitim ve öğretime son verme işlemi yapılan personel, eğitim-öğretim maksadıyla tekrar gönderilmeyecektir.

3. Geri Çağırma;

a. Gönderen Devlet, dilediği zaman ve sebep belirtmeksizin, Askerî Personelini geri çağırabilecektir. Bu durumda, Kabul Eden Devlet, geri çağırma işleminin mümkün olan en kısa zamanda gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.



b. Devletlerin birinde savaş, silahlı çatışma, toplumsal karışıklık veya uluslararası kriz meydana gelmesi halinde Gönderen Devletin talebi üzerine Kabul Eden Devletteki Askerî Personel, kendi ülkesine iade edilecektir.

MADDE XII

HUKUKÎ HUSUSLAR

1. Yargı Yetkisi;

a. Askerî Personel ve Yakınları, Kabul Eden Devletin mevzuatına tabi olacaktır.

b. Kursiyer Askerî Personel; cezai ve inzibati mevzuat bakımından Kabul Eden Devletin Askerî Personeli gibi telakki edilecektir.

c. Yargı yetkisi kabul eden devlete ait olacaktır. Ancak, mahkûmiyet halinde, Askerî Personel ve yakınları hakkında her iki ülkenin ceza ve infaz sisteminde yer almayan ölüm ve kısas gibi ceza ve infaz usulleri uygulanmayacaktır.

d. Aşağıdaki hallerde yargı yetkisi Gönderen Devlete ait olacaktır:

(1) Gönderen Devlet Askerî Personeli veya Yakınları tarafından, Gönderen Devletin malına ve güvenliğine karşı işlenen suçlar,

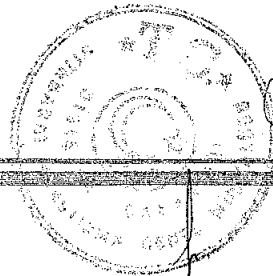
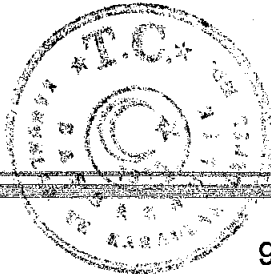
(2) Eğitici, öğretici, danışman veya gözlemci olarak gönderilmiş olan Askerî Personelin, görevlerine ilişkin bir eylem veya ihmalden doğan suçlar,

(3) Gönderen veya Kabul Eden Devlet tarafından yargı hakkının kullanılacağı hallerde; ilgili kanun içeriği Gönderen Devlet mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki ülke ceza mevzuatında yer alan veya uyum sağlayan bir ceza hükmü uygulanacaktır.

2. Tazminat Talepleri;

a. Kabul Eden ve Gönderen Devletler, Askerî Personelin, bu Protokolün içerdiği faaliyetlerin icrası sırasında yaralanma, sakatlanma veya ölümleri halinde, diğer Taraftan tazminat talep etmemeyi taahhüt ederler.

b. Eğitici, Öğretmen, danışman veya gözlemci sıfatı ile gönderilen Askerî Personelin, görevleri sırasında veya görevin ifası dolayısıyla, Kabul Eden Devletin mülkiyeti altındaki mal ve eşyalara kasıtsız olarak sebebiyet verecekleri zarar, ziyan ve hasarlar için tazminat talep edilmeyecektir.



MADDE XIII

MALÎ HUSUSLAR

1. Ödemeler ve Masraflar;

a. Eğitim mütekabiliyet esasına göre ücretsiz olacaktır.

b. Görevli Askerî Personelin ve yakınlarının her türlü mali ve özlük hakları, Gönderen Devlet tarafından sağlanacaktır.

c. Askerî Personelin, Kabul Eden Devlete gidiş ve dönüşteki uluslararası ulaşım masrafları, Gönderen Devlet tarafından karşılanır. Askerî Personel; mümkün olduğu hallerde ve Tarafların Yetkili Makamlarının müsaadesi alınmak suretiyle askerî hava/kara ulaşım araçlarından ücretsiz istifade edebilirler. İstifade usulleri Kabul Eden Devletin kendi düzenlemelerine uygun şekilde yapılır.

d. Kabul Eden Devlet, Kursiyer Askerî Personelin aşağıda belirlenen masraflarını karşılamayı taahhüt eder:

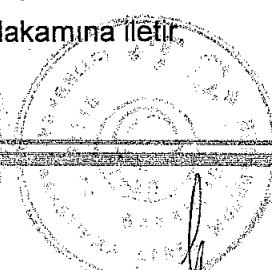
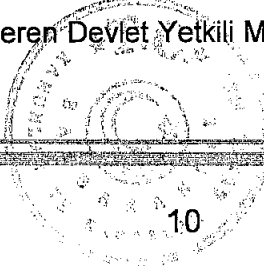
(1) Askerî öğrenciler için; iâşe, ibate, harçlık (Kabul Eden Devlet tarafından belirlenecek esaslar ve miktar üzerinden), eğitim-öğretim masrafları, giyim-kuşam ihtiyaçları (Kabul eden Devletin emsali, kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden),

(2) Subay, Astsubaylar için; aylık ücret (Kursiyer Askerî Personelin rütbelerine göre Kabul Eden Devlet tarafından belirlenecek miktar ve esaslar üzerinden), eğitim-öğretim masrafları, giyim-kuşam ihtiyaçları (Sadece Subay ve Astsubayların eğitim-öğretim kurumunda giyeceği, Kabul Eden Devletin emsali Subay ve Astsubaylara verilen istihkak üzerinden).

2. Şahsi Borçlar;

a. Askerî Personel, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Devletten ayrılırken şahsi borçlarını ve yakınlarının borçlarını ödeyecektir.

b. Acil durumlarda, Kabul Eden Devlet Yetkili makamı, Gönderen Devlet adına ilgili Askerî Personelin borçlarını tasfiye eder. Bu tasfiyeyi yaparken, Askerî Personelin borcunu kabullendiğine dair bir belgeyi de fatura ile birlikte Gönderen Devlet Yetkili Makamına iletir. Gönderen Devlet 90 (doksan) gün içinde usulüne uygun olarak Kabul Eden Devlete ödemeyi yapar. Askerî Personelin dönüşünden sonra şahsi borcunun olduğu anlaşıldığı takdirde, Kabul Eden Devlet bunu da fatura ederek ilgili belgelerle birlikte 90 (doksan) gün içinde ödenmesi istemiyle Gönderen Devlet Yetkili Makamına iletir.



MADDE XIV

PERSONEL İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Kıyafet;

a. Kursiyer Askerî Personel, Kabul Eden Devletteki emsalleri ile aynı kıyafette olacaktır.

b. Görevli Askerî Personel, Kabul Eden Devletteki emsallerinin karşılığı olan kendi resmî kıyafetlerini giyecektir.

c. Faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde Kabul Eden Devlet, gerekli kıyafet, teçhizat ve malzemeyi sağlayacaktır.

d. Taraflar, tanınmalarını sağlamak maksadıyla, Kursiyer Askerî Personelin adı, soyadı ve ülkesini gösterir plaketi üniformalarında taşımalarını sağlayacaklardır.

e. Kursiyer Askerî Personele bir kimlik kartı verilecektir. Bu kimlik kartı eğitim dönemi sonunda Kursiyer Askerî Personel tarafından iade edilecektir.

2. Teçhizat ve Malzeme;

a. Eğitim süresince hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılmak üzere Kursiyer Askerî Personele verilen teçhizat ve malzeme, eğitimin tamamlanmasını müteakip geri alınacaktır.

b. Bu teçhizat ve malzemenin iyi bir şekilde kullanılması ve muhafazasından, Askerî Personel sorumlu olacaktır.

3. Disiplin İşleri;

a. Askerî Personel, Kabul Eden Devlete mensup olan emsallerinin tabi olduğu mevzuata aynen tabi olacaktır. Askerî Personel, eğitim gördüğü birlik komutanı ile karargâh ve kurum amirlerinin emirlerine uymakla yükümlüdür.

b. Eğitim, öğretim amacı ile gönderilen Kursiyer Askerî Personel; disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Devletin mevzuatı çerçevesinde işlem görecektir.

c. Görevli Askerî Personele; sadece Gönderen Devletin belirleyeceği disiplin amirleri kendi hukuki mevzuatı çerçevesinde disiplin cezası vermeye yetkilidir. Bu yetki kullanılırken;

(1) Disiplin işlemi, Görevli Askerî Personelin bulunduğu kıta, karargâh veya kurumun amiri ya da komutanı tarafından talep edilmiş ise, yapılan işlemin sonucu yazılı olarak talep makamına bildirilecektir.

(2) Görevli Askerî Personelin görevlerini aksatacak mahiyetteki disiplin cezaları, kıta, karargâh veya kurumun amiri ya da komutanına yazılı olarak bildirilecektir.

d. Kıdemli Askerî Personel;

(1) Kabul Eden Devletin birlik ve kurumlarında görev yapan astlarının, Kabul Eden Devletin mevzuatına ve görev yaptıkları birlik ve kurumların kurallarına uymalarını sağlamaktan sorumludur.

(2) Görev yaptığı Birlik veya Kurumun Komutanı veya Amiri ile kendi grubu arasında irtibatı temin edecektir.

(3) Gönderen Devletin Yetkili Makamları ile irtibat sağlayacaktır.

4. İzinler;

a. Askerî Personel, Kabul Eden Devlet ülkesinde uygulanan haftalık ve günlük çalışma saatlerine uyacaktır.

b. Askerî Personel Kabul Eden Devletin resmî tatil günleri ile hafta sonu tatilinde izinli sayılırlar.

c. Askerî Personelin izin işleri:

(1) Eğitim ve öğretim gören Askerî Personelin izinleri eğitim ve öğretim programlarına uygun olarak ve Kabul Eden Devletteki emsallerine uygulanan esaslara göre verilecektir.

(2) Garnizon içi izinler Askerî Personelin eğitim gördüğü birlik, kurum veya tesisin amiri tarafından verilecektir.

(3) Kabul Eden Devlet ülkesi dâhilindeki garnizon dışı izinler, Kabul Eden Devlet Yetkili Makamının uygun görmesi halinde, Askerî Personelin eğitim gördüğü birlik, kurum veya karargâhın amiri tarafından verilecektir.

(4) Kabul Eden Devlet ülkesi haricinde kullanılacak izinler her iki devlet Yetkili Makamları arasında varılacak mutabakata göre Gönderen Devlet Yetkili Makamınca verilecektir.

d. Kursiyer Askerî Personele, talep etmesi halinde Gönderen Devletin önemli resmî tatil günlerinde izin verilebilir.

e. İzinli Askerî Personelin ulaşım masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

5. Vefat;

a. Bir Askerî Personelin ya da yakınlarının Kabul Eden Devlet ülkesinde ölmesi halinde, Kabul Eden Devlet durumu derhal Gönderen Devlete bildirecek; Gönderen Devlet de müteveffanın Kabul Eden Devlet ülkesinde gömülmesine veya Gönderen Devlet ülkesine uçakla geri gönderilmesine karar verecektir.

b. Müteveffanın Kabul Eden Devlette gömülmesine karar verildiği takdirde, Kabul Eden Devlet müteveffanın masraflarını karşılamak durumunda olduğu gibi cenaze hizmeti için gerekli tüm düzenlemeleri yapacaktır. Kabul Eden Devlet, talep üzerine müteveffa için Kabul Eden Devletin muadil personeline sağlanan bir askerî cenaze töreni düzenleyecektir.

c. Müteveffanın Gönderen Devlete geri gönderilmesine karar verildiği takdirde Kabul Eden Devlet tüm harcamalarını kendisi karşılayarak müteveffanın Gönderen Devlete nakli için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

MADDE XV

SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Askerî Personel ve Aile Fertleri ve Mobil Eğitim Timlerinin Uzmanları; Kabul Eden Devletin aynı seviyedeki personeline sağlanan birinci seviye muayene ve tedavi olanaklarından yararlanacaklardır.
2. Uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmet harcamaları ve Askerî Personel veya yakınlarının tedavi ihtiyacı nedeniyle ülkesine nakil masraflarını karşılayıp karşılamamaya Gönderen Devlet karar verecektir.
3. Özel/Sivil Kurumlardan sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin her türlü gider Gönderen Devletin Askeri Personeli tarafından ödenecektir.

MADDE XVI

SOSYAL HİZMETLER

1. Askerî Personel ve yakınları, Kabul Eden Devletteki emsallerinin tabi olduğu statü dahilinde; ordu evleri, kantin, tabldot ve iş ocakları gibi sosyal ve idari hizmetlerden Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak faydalanacaklardır.
2. Kursiyer Askerî Personel, Kabul Eden Devletin kendi kursiyerlerine istirahat ve boş zamanlarında sağladıkları imkânlardan faydalanacaktır.

MADDE XVII

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Kursiyer Askerî Personel ve yakınları, Kabul Eden Devletin Ülkesine girişte ve çıkışta ve bu Ülkede bulundukları süre boyunca Kabul Eden Devletin yürürlükteki pasaport ve gümrük ile ilgili mevzuatına tabi olacaklardır.
2. Kursiyer Askerî Personel ve yakınları, Kabul Eden Devletin sınırları içerisinde, yabancıların ikamet ve seyahatine ilişkin Kanun hükümlerine tabi olacaklardır.

3. Süresi bir yıl ve daha fazla olan eğitime tabi Kursiyer Askerî Personelin yakınları, her yıl (30) günü geçmemek kaydıyla Kabul Eden Devlet ülkesinde bulunabilir. Bu konuda gerekli vize kolaylıkları sağlanır. Acil durumlarda bu süre Kabul Eden Devletin müsaadesi ile uzatılabilir.

MADDE XVIII

DİĞER HUSUSLAR

1. Bu Protokolün uygulanması sırasında ortaya çıkan/karşılaşılan ve Protokolde düzenlenmeyen konular hakkında Anlaşma esasları uygulanacaktır.
2. Bu Protokolde tanımlanmayan kavramlar hakkında Anlaşma'da yer alan kavramlar esas alınacaktır.

MADDE XIX

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Taraf devletler bu Protokolün yorum ve uygulanmasından doğan uyuşmazlıkları görüşmeler yolu ile çözeceklerdir. Görüşmeler yazılı talebi müteakip 30 (otuz) gün içinde başlatılacak ve görüşmelerde 90 (doksan) gün içinde bir sonuç alınamadığı takdirde, Taraflar 30 (otuz) günlük süre içerisinde yapacakları bir yazılı bildirim ile Protokolü sona erdirebileceklerdir. Bu durumda, başlamış eğitim ve öğretim sonuçlanıncaya kadar bu Protokol yürürlükte kalacaktır. Uyuşmazlıklarda Taraflar uzlaşma için herhangi bir üçüncü kişi/kuruma, hakeme veya uluslararası mahkemeye başvurmayacaktır.

MADDE XX

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

1. Taraflardan her biri gerektiğinde yazılı olarak bu Protokol'ün tadil edilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilir. Bu durumda teklifin sunulduğu tarihten en geç 30 (otuz) gün içinde görüşmelere başlanacaktır. Yapılan görüşmelerde 90 (doksan) gün içerisinde bir sonuç alınamaz ise, Taraflardan herhangi biri 30 (otuz) günlük süre içerisinde yapacakları yazılı bir ön bildirimle protokolü sona erdirebilir.
2. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklik teklifleri Madde XXII'deki (Onay ve Yürürlüğe Giriş) hükme uygun olarak yürürlüğe girecektir.

MADDE XXI

YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Protokol'ün yürürlük süresi Anlaşma yürürlükte kalmak şartıyla bir (1) yıldır. Taraflar, bu (1) yıllık sürenin bitiminden en az doksan 90 (doksan) gün önce, Protokolün feshini yazılı olarak bildirmedikleri takdirde, bu protokol birer yıllık sürelerle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

2. Anlaşma feshedildiği takdirde, başka bir işleme gerek kalmaksızın bu Protokol geçersiz ve hükümsüz olacaktır.

3. Taraflardan biri diğer tarafın bu Protokol hükümlerine uymadığı veya uyamadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilir ve bu görüşmeler bildirimin yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde başlar. Müteakip 45 (kırk beş) gün içinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan herhangi biri 30 (otuz) günlük süre içerisinde yapacakları yazılı bir ön bildirimle Protokolü sona erdirebilir.

MADDE XXII

ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Protokol; Tarafların yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

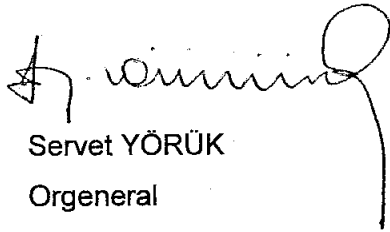
MADDE XXIII

METİN VE İMZA

1. Bu Protokol 17 Haziran 2014 tarihinde Astana'da, Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce dillerinden her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

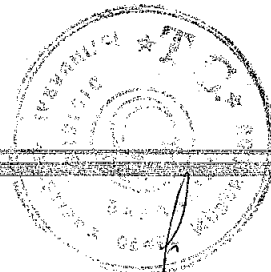
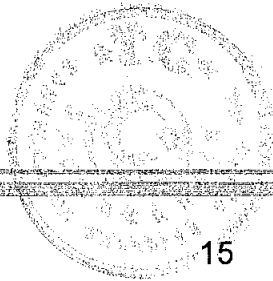
2. Yukarıdaki hükümler muvacehesinde bu Protokol, kendi hükümlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve altında imzaları bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA


Servet YÖRÜK
Orgeneral
Jandarma Genel Komutanı

KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA


Ruslan ZHAKSYLYKOV
Tümgeneral
Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanı



**PROTOCOL BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE FIELD OF
EDUCATION AND TRAINING OF PERSONNEL OF THE GENERAL COMMAND OF
THE GENDARMERIE OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF
THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE GENERAL COMMAND OF
THE NATIONAL GUARD UNITS OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Kazakhstan (hereinafter referred to as the Parties),

Considering the provisions of the Agreement between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Kazakhstan on cooperation in the fight against international terrorism, organized crime, illegal trafficking of narcotic drugs, psychotropic substances, their precursors and analogues, and other types of crime on May 26, 2005.

In accordance with the principle of reciprocity and sovereignty equivalence of the States and confirming that the education and training cooperation, which the Parties shall initiate within their legal duties and responsibilities, shall not only contribute to the peace, stability and security around the world and particularly in their regions, but also it shall make contribution to the common interests of both States

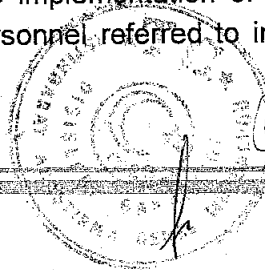
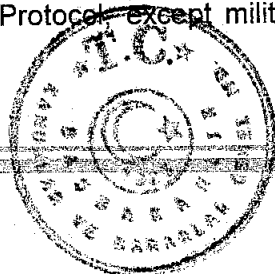
Considering the importance of cooperation in the field of education and training,

Have agreed as follows:

**ARTICLE I
DESCRIPTIONS**

In this Protocol the terms have the following meanings:

1. **Sending State** refers to the state sending personnel, material and equipment to the Receiving State with the purpose of implementing the Protocol;
2. **Receiving State** refers to the State accepting personnel, material and equipment of the Sending State with the purpose of implementing the Protocol;
3. **Military Personnel** refers to the military trainee personnel and Military Personnel On - Duty of one of the Parties;
4. **Military trainee personnel** refers to the Military Personnel whom one Party sends in order to have them educated and trained in the education and training institutions of the other Party;
5. **Military Personnel On-Duty** refers to the military personnel, who are sent to the units and institutions of one Party by another for the implementation of cooperation activities provided for in this Protocol except military personnel referred to in paragraph 4 of this article;



6. **Commander or Competent Superior** refers to the commander of the Unit and Headquarters or the competent superior of the Facility at the place where the military trainee personnel of the Sending State shall deploy in pursuant to the legislation of the Receiving State.

7. **Senior military personnel** refers to the personnel among the most senior officers appointed in accordance with the national law of the Sending Party in order to conduct the activities of the Military Personnel of the Sending State;

8. **Dependants** refer to spouse and children of Military Personnel and other dependants whom the Military Personnel are obliged to take care in accordance with the legislation of the country.

9. **Cooperation in the field of education and training** refers to the exchange of equipment, material, technical information, documents, personnel and experience in education and training and the other issues of cooperation;

10. **Counseling Service** refers to the service provided by the Military Personnel On-Duty of the Sending State in the Receiving State in order to share knowledge and experience on education and training and technical-logistical issues.

11. **Education and Training Institutions** refer to schools, education centers, education units and the other units where training and education can be held.

12. **Mobile Training Teams** refer to expert "Authorized Military Personnel" to be assigned in the Receiving State by the Sending State upon the mutual agreement on the number of personnel, education subjects, time and duration of the education.

13. **Cooperation Implementation Plan** is a schedule of the activities intended to be held in a year in order to control and coordinate military relations and is prepared for each calendar year.

ARTICLE II

AIM

The purpose of this Protocol is to define the basic principles, responsibilities and the procedures for the implementation of this Protocol in the field of education and training to be conducted in the education and training institutions on a reciprocal basis for Military Trainee Personnel of the Parties, and of assignment of the Mobile Training Teams.

ARTICLE III

SCOPE

This Protocol covers the principles and scope of the cooperation, which shall be established between the Parties, training institutions, training units and Military Trainee Personnel who shall receive education and training in these institutions and units, trainer personnel, training activities to be arranged by the Mobile Training Teams of the Parties, training principles, the duties and responsibilities of the consultants to be assigned.

ARTICLE IV

COMPETENT AUTHORITIES AND POINTS OF CONTACT

1. The Competent Authorities for this Protocol:

In Turkey: The Gendarmerie General Command of the Republic of Turkey,

In Kazakhstan: The General Command of the National Guard Units of the Republic of Kazakhstan.

2. The Points of Contact for this Protocol:

In Turkey: Military Attaché Office of the Republic of Kazakhstan in Ankara,

In Kazakhstan: Military Attaché Office of the Republic of Turkey in Astana.

ARTICLE V

EDUCATION AND TRAINING AND THE OTHER COOPERATION AREAS

The Parties shall reciprocally establish cooperation in the following areas:

1. Visits to units, headquarters and institutions,
2. Education and training which are held bilaterally in the schools, training centers and educational institutions of the Parties,
3. Internal Security Training, Training on Fight against Organized Crime, Training on Intervention in Social Disturbances and, if agreed, trainings for military law enforcement duties that may be needed, and assignment of mobile training team,
4. On-duty training to be provided in the units, headquarters and institutions of both Parties,
5. Courses to be given reciprocally in the schools, training centers and educational institutions of the Parties,
6. Mutual assistance in development of the equipment and auxiliary training material used for training,
7. Exchange of experience and knowledge on common issues and technological cooperation,
8. Providing "Counseling Service" in order to share knowledge and experience on education and training and technical-logistical issues.

ARTICLE VI

EDUCATION AND TRAINING AND THE OTHER COOPERATION AREAS

1. In the scope of "Annual Implementation Plan" which shall be prepared within the framework of the provisions of the Protocol and signed by the Parties by mutual correspondence, the Parties shall provide the Military Trainee Personnel with education and training in their own schools, units and facilities.
2. The Parties shall send their proposals on the courses every year in which Military Trainee Personnel can participate at least three months before the start of the course.
3. The Parties shall establish the types of the courses, the number of the trainee to be admitted, the qualifications of Military Trainee Personnel, the names and addresses of the schools, training centers and units where the courses shall be held, duration of courses, language courses given before the course, and on-duty training after the course, if any, and the similar technical issues in the Annual Implementation Plan that they shall send.
4. The Military Trainee Personnel shall be provided the same education and training with the equivalent Trainees and shall be subject to similar measurement and evaluation principles.
5. Education-training and courses shall be in Turkish in Turkey and shall be in Kazakh in Kazakhstan. For this purpose, the Military Trainee Personnel firstly shall attend to a language course. Besides, in case of Military Trainee Personnel faces with language difficulties, an English language would be used for the courses not exceeding one year. In case of the training in a third language, the Sending State could require military/civil interpreters in a sufficient number. The Receiving State could fulfill the requirement of the Sending State by providing an interpreter. In this case, interpreter expenses shall be met by the Sending State.
6. The Parties shall send the Military Trainee Personnel to each other for education and training in numbers defined and quality stated in the Annual Implementation Plan.
7. The selected personnel shall be sent to the other Party with the "medical report" to be taken from a full-competent hospital in his country. The military personnel;
 - a. shall not have had an infection or an infectious disease or also illnesses that need medical treatment.
 - b. shall have had vaccinated according to the instructions of the World Health Organization.
8. The Receiving State, by asking the opinions of the Sending State, shall determine which courses and trainings the Military Trainee Personnel will be exempt from and what sort of program will be applied to him during the time he is exempt from those courses and trainings.
9. The diplomas to be awarded to the Military Trainee Personnel at the end of the training shall be issued by the Competent Authorities of the Receiving State and will be given to the Trainees at the diploma ceremony to be held. In case of a failure, a document stating the failure shall be given.

10. For the education and training of the Military Attendee Personnel, the Competent Authorities of the Sending State shall ensure that Military Trainee Personnel shall arrive the Receiving State (7) days before the long-term courses start and (1) day before the short-term courses start.

11. The Military Trainee Personnel, apart from the issues explained in the Protocol, shall be obliged to obey the legislation that regulates the education and training activities in the same way as the personnel of the Receiving State. In order to inform the Military Trainee Personnel of these issues, the necessary information shall be provided by the Receiving State before the courses start.

12. In case that the Parties require, the Military Personnel on Duty (Consultant) could be reciprocally assigned in order to provide education-training in the cooperation areas set forth in Article 5.

13. A detailed additional protocol on the Military Personnel on Duty (Consultants) whom the Parties could reciprocally send may be prepared.

14. The cooperation shall be performed in pursuant to the principle of reciprocity in accordance with the common interests and needs of the State Parties.

15. During the implementation of the Protocol, in case there occur issues that have not arranged with the Protocol, the related provisions stated in the introduction part of the Agreement shall be applied.

16. Sending Party shall send identity information of the personnel (their names, fathers' names, birth dates, educations and indicating the training they will be provided) who have been selected for training and education and also the list of candidates to Receiving Party (30) days before the start of the training.

ARTICLE VII

IMPLEMENTATIONS AND OBLIGATIONS RELATED TO THE COOPERATION

1. The Military Personnel shall be selected taking into account of the capabilities of the Receiving State and in accordance with the cooperation areas.

2. During the training, the Receiving State shall provide the personnel with weapons, ammunition, equipments and materials that are necessary for the performance of the services and activities on condition that they will be taken back at the end of the training.

3. In exceptional situations, the plans and programs concerning the training, training subjects, duration of the training, dates of starting and ending, the prerequisites of the personnel to be trained, the procedures on measurement and evaluation and other issues concerning the training shall be jointly determined by the Competent Authorities of the Parties.

4. The course subjects that require the national security of the State Parties could be restricted by the Receiving State.

ARTICLE VIII

PRINCIPLES ON THE ASSIGNMENT OF THE MOBILE TRAINING TEAMS

1. If there is a reciprocal agreement on training subjects, the time and the duration of the training, the Mobile Training Teams, which shall be established by the Competent Authority of the Sending State, shall be assigned to the Receiving State.
2. The Competent Authority of the Sending State shall ensure that the personnel to be assigned to the Mobile Training Teams comprise of the experts on their fields.
3. The Mobile Training Teams shall be assigned on the followings;
 - a. Interior Security Training (including the Training on Fight against Terrorism),
 - b. Training on Fight against Organized Crime,
 - c. Training on Intervention in Social Incidents,
 - d. Training on Protection of Sensitive Points and Persons,
 - e. Special Operation Training (saving hostages from buildings and road and air vehicles),
 - f. Negotiating (mediation) and Crime-Scene Management,
 - g. Training subjects on law enforcement duties.
4. The Mobile Training Teams shall be assigned at the Education-Training Institutions of the Receiving State.
5. The Receiving State shall report to the Sending State in February every year with diplomatic correspondence stating on which training subjects and for how long it requires the Mobile Training Team. Additionally, in this request, the number of the personnel who have been anticipated to join the training, the prerequisites of the Military Personnel of the Receiving State to participate the training, the names and locations of the schools, training centers and units at which the training shall be provided and also the number of deputy instructors and interpreters shall be stated.
6. In case of considering the requests of the Receiving State as acceptable, the Sending State shall include the Mobile Training Teams planning into Annual Implementation Plans in order to be implemented in the following year.
7. The Sending State, three months before the Mobile Training Team starts working, shall determine the followings and report to the Receiving State:
 - a. Training program,
 - b. Training Support Materials required to be present in the training area,
 - c. Deputy instructors, interpreters,
 - d. Weapons, equipments, tools and vehicles that the personnel to be trained need to have,
 - e. Training organization to be implemented during the training,
 - f. Training field, classroom, firing range.

8. The international transportation expenses, board and lodging and daily wages of the Mobile Training Teams personnel of the Sending State shall be met by the Sending State. The Receiving State shall determine a place for the board and lodging of the Mobile Training Team and provide every kind of facilitation.

9. The Receiving State shall allocate a vehicle, which shall meet the need, for the personnel of the Mobile Training Team from the airport until the end of the duty. This vehicle is used for the transportation between the lodging place and the schools, training centers and units.

10. During the training, the conduct and administration of the personnel of the Receiving State shall be performed by the Mobile Training Team assigned by the Competent Authority of the Sending State.

11. While planning the Mobile Training Teams, a three-person team providing training for a personnel group of at least 40-50 persons shall be taken as criterion.

12. In the trainings to be carried out with the Mobile Training Teams, the target mass being leader personnel shall be taken as a base. In this context, the Mobile Training Activities shall be organized in three steps namely; Theoretical Training, Practical Training and Trainer Training.

13. The trainings carried out with the Mobile Training Teams shall be performed in the official languages of the State Parties. For this purpose, the Receiving State shall provide sufficient number of military/civil interpreters.

14. The Military Personnel of the Receiving State, who have participated in the Mobile Training Team and been successful, shall be awarded a "Training Completion Certificate".

ARTICLE IX SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION

1. Accession to classified information, documents and materials shall take place in accordance with the national legislations of State Parties and be limited to the persons who should be aware of the mentioned information, document and materials. All Military Personnel shall obey the rules and security regulations on the protection of classified information.

2. If the information given to the Parties has a classification or the Party which has given the information does not want to disclose the information, the Parties shall provide the classification of the information.

3. In accordance with this Protocol, the classified materials, information and documents, which shall be entrusted to each other by State Parties, shall not be handed over to third parties without the reciprocal agreement and shall not be used other than their original usage purpose.

4. In accordance with this Protocol, the equipments, materials, technical information and documents, which State Parties shall give to each other, shall not be handed over to a third country without the reciprocal agreement.

5. The above-mentioned provisions on the security of the military information shall be valid even after the termination of this Protocol.

6. The Military Personnel shall avoid from any sort of direct or indirect contact with media during the period they stay in the Receiving State.

ARTICLE X

THE UNDERTAKINGS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Protocol shall not affect the undertakings arising from the other international agreements that the two countries are party to and shall not be used against the interests, securities and territorial integrity of the third countries.

ARTICLE XI

EXTRAORDINARY SITUATIONS AND DUTY FORBIDDING

1. General;

a. The military personnel shall no way participate in armed conflicts or political activities carried out with a Third Country. They shall not be assigned for duty of internal security in the Receiving State and the personnel assigned for education-training shall not be appointed to carry out the other duties excluding the ones stated in this Protocol.

b. The agreement between the Competent Authorities of Parties shall decide on the situation of Military Personnel and his/her relatives and the issue of withdrawal of them when the Receiving State starts a war with a third country or there becomes tension or extraordinary situation.

2. Termination of the Assignments;

The situation of the Military Trainee Personnel for whom there has been an imprisonment or detention decision as a result of judicial or military crime, which requires to sever its own relations of Military Trainee Personnel of the Receiving State or remove from the Armed Forces in accordance with the laws, regulations and directives of the Receiving State, or whose failure and sanitary insufficiency occur or who request to sever from the training, shall be reported to the Competent Authorities of the Sending State through the Competent Authorities of the Receiving State. Following the reporting, the process on severance from the training and termination of the education and training shall be applied. If there are convenient conditions in respect of the training period, a new student may be accepted instead of the personnel that have sent back to their country. The personnel about whom the process of severance from the training and termination of the education and training has been applied shall not be sent again in order to have education and training.

3. Calling Back

a. The Sending State shall call back its Military Personnel whenever it wants and without indicating any reason. In such a situation, the Receiving State shall take necessary measures in order that the calling back procedure realizes as soon as possible.

b. In case war, armed conflict, social turmoil or international crises emerge in one of the states, upon the request of the Sending State, the Military Personnel in the Receiving State shall be given back to their countries.

ARTICLE XII JUDICIAL ISSUES

1. Jurisdiction Power;

a. The military personnel and their relatives shall be subject to the laws and regulations in force in the Receiving State.

b. The Military Trainee Personnel, in respect of penal and disciplinary legislation, shall be considered as the Military Personnel of the Receiving State.

c. The jurisdiction power shall belong to the Receiving State. However, in case of condemnation, the penal and execution procedures such as capital punishment and retaliation concerning the Military Personnel and his/her relatives that do not take place in the penal and execution systems of both states shall not be implemented.

d. In the below-mentioned situations, the jurisdiction power shall belong to the Sending State.

(1) The crimes committed by the Sending State's Military Personnel or their Relatives against the property and security of the Sending State.

(2) The crimes arising from an activity or negligence on the duties of the Military Personnel who have been sent as a trainer, instructor, consultant or observer.

(3) In cases where the right of judging is to be enjoyed by either Sending or Receiving State; if the content of the concerning law stipulates a punishment that does not exist within the legislation of the Sending State, then a punishment provision, which exists or complies with the penal legislation of both States, shall be applied.

2. Indemnity Claims;

a. The Sending State and the Receiving State shall commit not to request any indemnity from the other State in case that the Military Personnel are wounded, become disabled or lose their lives during the performance of the activities stated in the Protocol.

b. No indemnities shall be claimed for any loss or damage or harm to be inflicted unintentionally to the goods under the ownership of the Receiving State by the military personnel sent as trainer, teacher, consultant or observer during the duty or due to the performance of the duty.

ARTICLE XIII
FINANCIAL ISSUES

1. Payments and Expenditures;

- a. Training shall be free of charge on the basis of reciprocity.
- b. All financial and personnel rights of the Military Personnel On-Duty and his/her relatives shall be provided by the Sending State.
- c. The international transportation expenditures of the Military Personnel for entry into and exit from the Receiving State shall be paid by the Sending State. The Military Personnel shall be able to benefit from the military air/land transportation vehicles free of charge if it is possible and on condition that permission is taken from the Competent Authorities of the Parties. The procedures for benefiting shall be determined in accordance with the regulations of the Receiving State.
- d. The Receiving State shall undertake to meet the following expenditures of the Military Trainee Personnel:
 - (1) For Cadets: Board and lodging, allowances (that are to be determined in accordance with the principles and amount set by the Receiving State), education-training expenditures, clothing needs (that are to be in conformity with the allowances determined for their own cadets of equal rank of the Receiving State);
 - (2) For Officers and Non-Commissioned Officers: A monthly wage (that are in conformity with the amount and principles which are to be determined by the Receiving State according to the ranks of the Military Trainee Personnel), education-training expenditures, and clothing needs (which are to be in conformity with the allowances that are given to the officers and non-commissioned officers of equal rank of the Receiving State and which are to be worn only during the training period).

2. Personal Debts;

- a. The Military Personnel shall pay the debts of their own and of their relatives while leaving the Receiving State, no matter what the reason is.
- b. In urgent cases, the debts of the concerned Military Personnel shall be paid by the Competent Authority of the Receiving State on behalf of the Sending State. While doing this, it shall forward the bill to the Competent Authority of the Sending State together with a document indicating that the Military Personnel concerned has accepted his debts. The Sending State shall make the payment to the Receiving State in ninety (90) days in accordance with the procedure. If the existence of personal debts of the Military Personnel has been found out after he returned, the Receiving State shall also submit it in a bill form together with the relevant documents to the Competent Authority of the Sending State and request the payment done in ninety (90) days.

ARTICLE XIV

ISSUES RELATED TO THE PERSONNEL

1. Clothing;

a. The Military Trainee Personnel shall wear the same clothing with their counterparts in the Receiving State.

b. The Military Personnel On-Duty shall wear their national uniforms that are equivalent of their counterparts in the Receiving State.

c. During the performance of the activities, The Receiving State, if it is necessary, shall provide the necessary clothes, equipment and materials.

d. The Parties shall ensure that some plaquettes which display Military Trainee Personnel's names, surnames and countries in order to ensure being recognized shall be affixed to the uniforms of the Military Trainee Personnel.

e. The Military Trainee Personnel shall be given an identity card. This identity card shall be returned by the Military Trainee Personnel at the end of the training period.

2. Equipment and Materials;

a. The equipment and materials which are given to the Military Trainee Personnel to be used in the performance of the services and activities during the training shall be taken back at the end of the training year.

b. The Military Personnel shall be responsible for using and maintaining those equipment and materials in a good way.

3. Disciplinary Acts;

a. The Military Personnel shall be subject to the same legislation with their counterparts in the Receiving State. The Military Personnel shall be responsible for obeying the orders of the unit commander and the senior officials of the headquarters and institutions that they receive training.

b. The Military Trainee Personnel, who have been sent to receive education and training, shall be treated within the framework of the legislations of the Receiving State with respect to the disciplinary punishments.

c. Disciplinary superiors, who shall be assigned only by the Sending State, are authorized to give disciplinary punishment to the Military Personnel On-Duty in accordance with their own legislation. While executing this authority:

(1) If the disciplinary process is requested by the superior or commander of the detachment, headquarters or the institution where the Military Personnel On-Duty present, the result of the process shall be submitted to the requesting authority in a written way.

(2) The disciplinary punishments, which shall impede the duties of the Military Personnel On-Duty, shall be informed in a written way to the superior or commander of the detachment, headquarters or the institution.

d. The Senior Military Personnel;

(1) Shall be responsible for ensuring that his/her subordinates who serve in the units and institutions of the Receiving State comply with the legislations of the Receiving State and the rules of the units and institutions in which they serve.

(2) Shall provide the contact between the Commander or the Chief of the Unit or Institution in which he serves and his own group.

(3) Shall provide the contact with the Competent Authorities of the Sending State.

4. Permissions;

a. The Military Personnel shall obey the working hours weekly and daily that are valid in the country of the Receiving State.

b. The Military Personnel shall be on leave in official holidays and at the weekends in the Receiving State.

c. Permissions for the Military Personnel:

(1) The permissions for the Military Personnel, who receive education and training, shall be granted in accordance with their curriculum and the principles that are applied for their counterparts of the Receiving State.

(2) The permissions for inside the military garrison shall be granted by the Chief of the Unit, Institution and Facility in which the Military Personnel is trained.

(3) The permissions for leaving the military garrison within the country of the Receiving State shall be granted by the Chief of the Unit, Institution and Facility in which the Military Personnel is trained if the Competent Authority of the Receiving State deems it appropriate.

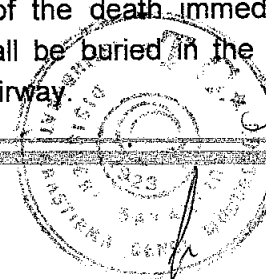
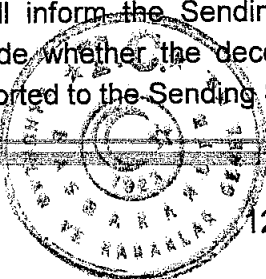
(4) The leaves that shall be spent outside the country of the Receiving State shall be granted by the Competent Authorities of the Sending State in accordance with the agreement which is to be reached between the competent authorities of the both countries.

d. The Military Trainee Personnel may be given permissions for important official holidays of the Sending Country if the personnel requests.

e. The transportation expenditures of the Military Personnel on leave shall be met by the Sending State.

5. Decease;

a. In case of the death of the military personnel or their relatives in the Receiving State, the Receiving State shall inform the Sending State of the death immediately and the Sending State shall decide whether the deceased shall be buried in the country of the Receiving State or transported to the Sending State by airway.



b. If it is decided for the deceased to be buried in the Receiving State, the Receiving State shall not only meet the expenses related to the deceased but also make all the arrangements necessary for the funeral. The Receiving State shall organize a military funeral equivalent of his counterparts in the Receiving Country upon the request.

c. If it is decided to send the deceased to the Sending State, all the expenses related to the decease shall be met by the Sending State and shall make the necessary arrangements for transfer of the deceased to the Sending State.

ARTICLE XV MEDICAL SERVICES

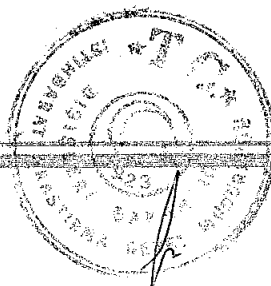
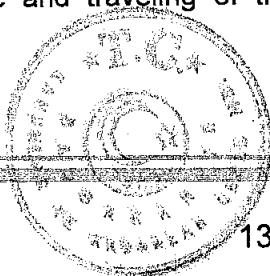
1. The Military Personnel, their dependants and specialists of Mobile Training Teams shall benefit from first class medical examination and treatment provided for the counterpart personnel of the Receiving State at the same level.
2. The Sending State shall decide whether it shall pay the expenditures for the long-term treatment, medicine, and any other medical services and the expenses for the transportation to their own countries of the military personnel or his relatives in need of treatment or not.
3. All the expenditures on medical services provided by private/civilian institutions shall be paid by the Military Personnel of the Sending State.

ARTICLE XVI SOCIAL SERVICES

1. The Military Personnel and their relatives shall benefit from the social and administrative services such as officer's clubs, canteens, dining halls and work centers in accordance with the legislation in force within the status to which their counterparts in the Receiving State are subject to.
2. The Military Trainee Personnel shall benefit from the opportunities that the Receiving State provides to his own trainee personnel during the relaxation and spare times.

ARTICLE XVII PROCEDURES FOR CUSTOMS AND PASSPORT

1. The Military Trainee Personnel and their relatives shall be subject to the legislations related to passport and customs which are in force in the Receiving State while entering and leaving the country of the Receiving State and during the time they stay in that country.
2. The Military Trainee Personnel and their relatives shall be subject to the provisions of the law on the residence and traveling of the foreigners within the boundaries of the Receiving State.



[Signature]

3. The relatives of the Military Trainee Personnel participating to the training for one year and longer period shall be able to stay in the country of the Receiving State for at most 30 days every year. The necessary visa convenience is ensured on this matter. In urgent ceases, this period can be extended with the consent of the Receiving State.

ARTICLE XVIII

OTHER ISSUES

1. In respect of the issues which emerge/are faced with during the implementation of this Protocol and about the issues which have not been arranged in this Protocol, the principles of the Agreement shall be applied.
2. With respect to concepts which are not defined in this Protocol, the definitions which take place in the Agreement shall be accepted as a base.

ARTICLE XIX

SETTLEMENT OF DISPUTES

The State Parties shall solve the disputes arising from the interpretation and implementation of this Protocol by way of negotiations. The negotiations shall initiate within 30 days following the written request and if it is not reached any agreement in the negotiations within 90 days, the Parties shall terminate the protocol with a-30 day written notification. In this situation, the Protocol shall be in force until the education and training will be completed. In case of dispute, the parties shall not apply to a third person/institution, arbitrator or international court for reconciliation.

ARTICLE XX

AMENDMENTS AND REVISION

1. Either of the parties may propose amendments or revisions to the present Protocol in writing, if necessary. In this case, the negotiations shall be initiated within maximum (30) thirty days of the presentation of the proposal. In case it is not reached an agreement within (90) ninety days during the negotiations, either of the Parties may terminate the protocol with a-30 day written prior notification.
2. The proposals for amendments or changes which are agreed upon shall enter into force in accordance with the provision in Article XXII (Approval and Entry into Force). In case of dispute, the parties shall not apply to a third person/institution, arbitrator or international court for reconciliation.

ARTICLE XXI

PERIOD OF VALIDITY AND ANNULMENT

1. The validity of this Protocol is one (1) year on condition that the Agreement is to be in force. This Protocol shall continue to be in force for one-year period, unless the Parties notify the annulment of the Protocol in written way at least ninety (90) days before the one (1) year period ends.

2. If the Agreement is annulled, this Protocol shall automatically be rendered null and void without any further procedures.

3. If one of the parties decides that the other does not or cannot obey the Protocol, it may offer a negotiation in a written way and these negotiations shall be initiated in maximum (30) days as from the date of notification. In case it is not reached an agreement within (45) forty-five subsequent days, either of the Parties shall terminate the protocol with a-30 day written prior notification.

ARTICLE XXII

APPROVAL AND ENTRY INTO FORCE

This Protocol shall enter into force following the exchange of the last of the notes stating that both Parties have completed the necessary internal legal proceedings in order for it to be in force through diplomatic channels.

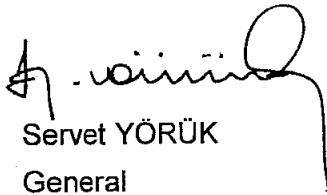
ARTICLE XXIII

TEXT AND SIGNATURE

1. This Protocol has been prepared in Turkish, Kazakh, Russian and English in two copies, all of which have equal authenticity on the date of ~~17 March~~¹⁴ in Astana. In case of any dispute the English text shall be valid.

2. In the presence of the above mentioned provisions, this Protocol has been signed by the ones who are authorized properly in conformity with their own provisions and whose signatures are produced below.

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY



Servet YÖRÜK

General

Gendarmerie General Commander

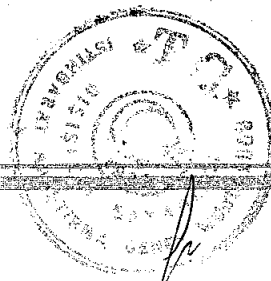
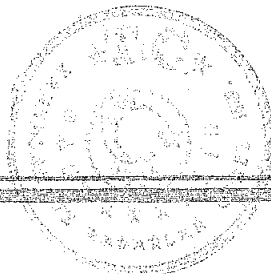
ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN



Ruslan ZHAKSYLYKOV

Major General

National Guard Units General Commander



**Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі
арасындағы Түрік Республикасы Жандармериясы Бас басқармасының
мен Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы жеке құрамына білім беру
және оларды қайта даярлау саласындағы ынтымақтастық
туралы хаттама**

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын, Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі,

Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы 2005 жылғы 26 мамырда жасалған «Террористік әрекетке, ұйымдасқан қылмысқа, есірткі құралдарының, психотроптық заттардың, олардың аналогтарының, прекурсорлардың заңсыз айналымына және қылмыстың өзге де түрлеріне қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімнің» ережелерін ескере отырып,

тараптардың өзара іс-қимылын нығайтуға деген екіжақты ниетінен шыға отырып,

халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қағидаттары мен нормаларын негізге ала отырып,

білім беру саласындағы ынтымақтастықтың маңыздылығын ескере отырып, төмендегілер туралы келісті:

**1-бап
Түсініктемелер**

Осы Хаттамадағы терминдер мынадай мағынаны білдіреді:

1. «Жолдаушы Тарап» – осы Хаттаманы орындау мақсатында Қабылдаушы Тарапқа персонал, керек-жарақ және құрал-жабдық жіберетін Тарап.

2. «Қабылдаушы Тарап» – осы Хаттаманы орындау мақсатында Жолдаушы Тараптың персоналын, керек-жарағын және құрал-жабдығын қабылдайтын Тарап.

3. «Әскери персонал» – Тараптардың біреуінің әскери персонал-курсанттары және уәкілетті әскери персоналы.

4. «Әскери персонал-курсанттар» – бір Тараптан екінші Тараптың әскери оқу орындарында оқуы үшін жіберілетін әскери персонал.

5. «Уәкілетті әскери персонал» – осы баптың 4-тармағында көрсетілген әскери персоналды қоспағанда, бір Тараптан екінші Тараптың құрамалары мен бөліністеріне (ұйымдарына) осы Хаттамада көзделген ынтымақтастық жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру үшін жіберілетін әскери персонал.

6. «Командир немесе бастық» – Қабылдаушы тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес Жолдаушы Тараптың әскери персоналы орналасатын жердегі бөлімдер мен штабтардың командирі немесе құраманың (ұйымның) бастығы.

7. «Аға әскери персонал» – Жолдаушы Тараптың әскери персоналының іс-шараларын басқару үшін Жолдаушы Тараптың ұлттық заңнамасына сәйкес тағайындалатын әскери персоналдың ішіндегі лауазымды қызметкер.



8. «Отбасы мүшелері» – Жолдаушы Тараптың әскери персоналының асырауындағы жұбайы мен балалары және ұлттық заңнамасына сәйкес асырауға міндетті басқа отбасы мүшелері.

9. «Білім беру саласындағы ынтымақтастық» – білім беру саласы мен басқа да ынтымақтастық мәселелері бойынша құрал-жабдықпен, керек-жарақпен, техникалық ақпаратпен, құжаттармен, персоналмен және тәжірибемен алмасу.

10. «Консультациялық қызмет» – Жолдаушы Тараптың Уәкілетті әскери персоналынан Қабылдаушы Тарапта білім беру және техникалық-логистикалық салаларда ақпарат және тәжірибемен алмасу бойынша берілетін қызмет.

11. «Білім беру институттары» – оқу мекемелері, оқу орталықтары, бөліністер және басқа да білім беру орындары.

12. «Нұсқаушылардың ұтқыр топтары» – Персоналдың саны, оқыту субъектісі, оқыту уақыты мен мерзімдері бойынша өзара келісімге сәйкес, Жолдаушы Тараптан Қабылдаушы Тарапқа жіберілетін маман «Уәкілетті әскери персонал».

13. «Жылдық атқару жоспары» - әскери қарым-қатынастарды бақылауға және үйлестіруге арналған, бір жыл ішінде жүзеге асырылуы тиіс және әр күнтізбелік жылға жасалатын іс-шаралар кестесі.

2-бап **Мақсат**

Осы Хаттаманың мақсаты Тараптардың әскери персонал-курсанттары үшін білім беру орындарында өзара негізде берілетін негізгі білімнің қағидаттары мен Нұсқаушылардың ұтқыр топтарын тағайындауға қатысты ережелерді, жауапкершіліктерді және осы Хаттаманың орындалу тәртібін айқындау болып табылады.

3-бап **Қамту**

Осы Хаттамада Тараптар, оқу институттары, оқу орындары, сондай-ақ оқу іс-қимылын Тараптардың Нұсқаушыларының ұтқыр топтары белгілейтін институттары мен оқу орындарында білім алуы және қайта даярлаудан өтуі тиіс әскери персонал-курсанттар арасында белгіленуі тиіс қағидаттар мен ынтымақтастық салалары көрсетіледі.

4-бап **Уәкілетті органдар және байланыс орындары**

1. Осы Хаттаманың орындалуына жауапты органдар:
Түркияда – Түрік Республикасы Жандармериясының Бас басқармасы

Қазақстанда – Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Бас қолбасшылығы.

2. Осы Хаттама бойынша байланыс орындары:

Түркияда – Қазақстан Республикасының Анкара қаласындағы Әскери атташесі;

Қазақстанда – Түрік Республикасының Астана қаласындағы Әскери атташесі.

5-бап

Білім беру және басқа да салалардағы ынтымақтастық

Тараптар өзара негізде мынадай салаларда екіжақты ынтымақтастық орнатады:

- 1) бөлімдерге, штабтар мен ұйымдарға (құрамаларға) бару;
- 2) Тараптардың оқу орындарында, орталық пен бөліністерінде білім беру шараларын (тілдік оқытуды қоса алғанда) өткізу;
- 3) қоғамдық қауіпсіздік, ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес, жаппай тәртіпсіздіктерге қарсы тұру, келісімге келген жағдайда, әскери құрамаларға қажетті тренингтер өткізу және нұсқаушылардың ұтқыр топтарын тағайындау;
- 4) Тараптардың бөлімдерінде, штабтары мен ұйымдарында (құрамаларында) практикалық оқытулар өткізу;
- 5) Тараптардың оқу орындарында, орталық пен бөліністерінде паритеттік негізде курстар өткізу;
- 6) оқыту үшін қажетті құрал-жабдық пен көмекші оқу құралдарын жетілдіру бойынша өзара ықпалдасу;
- 7) Ортақ мәселелер бойынша тәжірибе және білім алмасу мен технология саласында ынтымақтасу;
- 8) Білім беру және техникалық-логистикалық мәселелер бойынша тәжірибе және білім алмасу мақсатында «Консультациялық қызметпен» қамтамасыз ету.

6-бап

Білім беру және басқа да салалардағы ынтымақтастық негіздері

1. Осы Хаттаманың ережелеріне сәйкес дайындалатын және Тараптардың өзара келісімі бойынша қол қойылатын «Жылдық атқару жоспары» шеңберінде Тараптар әскери персонал-курсанттар үшін өздерінің оқу орындарында, бөліністер мен кешендерінде білім беру қызметін ұсынады.

2. Тараптар жыл сайын әскери персонал-курсанттар қатысатын курстар бойынша жасалатын ұсыныстарды курс басталардан үш ай бұрын жолдайды.

3. Тараптар, жіберілетін Жылдық атқару жоспарында курс түрлерін, қабылданатын курсанттар санын, әскери персонал-курсанттарға қойылатын талаптарды, курстар өткізілетін оқу орындарын, оқу орталықтары мен бөліністерінің атауларын және мекенжайларын, күре мерзімін, алдын ала берілетін тілдік даярлық және бар болған жағдайда курстан кейінгі

практикалық оқыту және осы секілді өзге де техникалық мәселелерді анықтайды.

4. Әскери персонал-курсанттар өзімен дәрежелес курсанттармен бірге, бірдей оқу жоспары бойынша оқиды және ұқсас сынау мен бағалау әдістемелері қолданылады.

5. Курстар мен оқыту Түркияда - түрік тілінде, Қазақстанда – қазақ тілінде өткізіледі. Бұл үшін әскери персонал-курсанттар ең алдымен тілдік даярлық курстарына қатысады. Әскери персонал-курсанттар үшін тілдік қиындықтар туындаған жағдайда, мерзімі бір жылдан аспайтын курстарда, ағылшын тілін қолдана алады. Үшінші тіл пайдаланылатын болған жағдайда Жолдаушы Тарап қажетті санда әскери/әскери емес аудармашы сұрай алады. Қабылдаушы Тарап аудармашымен қамтамасыз етіп, Жолдаушы Тараптың өтінішін қанағаттандыра алады. Бұл жағдайда аудармашының шығындарын Жолдаушы Тарап көтереді.

6. Тараптар Жылдық атқару жоспарында көрсетілген талаптар мен санға сәйкес әскери персонал-курсанттарды оқу және білім алу мақсатында бір-бірлеріне жібереді.

7. Іріктелген әскери персонал-курсанттар екінші Тарапқа мерзімі екі айдан аспаған денсаулық жағдайы туралы мемлекетіндегі толық жабдықталған емханадан алынған медициналық қорытындысымен жіберіледі. Әскери персонал:

а. инфекциялық, жұқпалы аурулармен немесе медициналық емдеу қажет ететін сырқаттармен ауырмаған болуы;

ә. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының нұсқауларына сәйкес екпе алған болуы қажет.

8. Қабылдаушы Тарап әскери персонал-курсанттардың қандай сабақтар мен оқу шараларынан босатылатындарын және бұл сабақтар мен оқу шараларынан босатылған уақытта оларға қандай бағдарлама өткізілетінін Жолдаушы Тараптың ұсыныс-пікірлерін ескере отырып анықтайды.

9. Әскери персонал-курсантқа оқу аяқталғаннан кейін берілетін куәліктерді Қабылдаушы Тараптың уәкілетті органдары тарапы ресімдеп, курсанттарға салтанатты түрде табыс етеді. Үлгерімі нашар болған жағдайда үлгерімін растайтын құжаттар ұсынылады.

10. Жолдаушы Тараптың уәкілетті органдары әскери персонал-курсанттардың оқуы үшін Қабылдаушы Тарапқа ұзақ мерзімді курстар басталардан 7 күн бұрын және қысқа мерзімді курстар басталардан 1 күн бұрын келуін қамтамасыз етеді.

11. Әскери персонал-курсанттар осы Хаттамада баяндалған ережелерден басқа, Қабылдаушы Тараптың персоналымен қатар тиісті Тараптың оқу іс-шараларын өткізу жөніндегі талаптарына бағынады. Бұл жағдайда Қабылдаушы Тарап әскери персонал-курсантқа курс басталмас бұрын қажетті ақпаратты жолдайды.

12. Тараптар, өтініш жасалған жағдайда, 5-бапта көрсетілген ынтымақтастық салаларында білім беру үшін Уәкілетті әскери персонал (Кеңесші) тағайындай алады.

13. Тараптардан бір-біріне тағайындалатын Уәкілетті әскери персонал (Кеңесші) туралы қосымша жан-жақты хаттама дайындауға болады.

14. Ынтымақтастық, Тарап мемлекеттердің ортақ мүдделері мен қажеттіліктеріне сәйкес және өзара негізде іске асырылады.

15. Хаттаманы орындау барысында, Хаттамада ескерілмеген мәселелер туындаған жағдайда осы Хаттаманың кіріспесінде көрсетілген Келісімнің тиісті ережелері қолданылады.

16. Жолдаушы Тарап, оқу басталардан 30 (отыз) күн бұрын Қабылдаушы Тарапқа оқуға іріктелген персоналдың жеке куәлігінің мәліметтерін (тегі, аты, әкесінің аты, туған жылы, білімі және алатын білімі көрсетілген), кандидаттардың тізімін жолдайды.

7-бап

Ынтымақтастыққа байланысты қолданыстар мен міндеттемелер

1. Әскери персонал Қабылдаушы Тараптың ұсынылатын мүмкіндіктері және ынтымақтастық салаларына сәйкес іріктеледі.

2. Персоналды оқу кезеңінде қызметін атқару және іс-шараларды өткізу үшін қажетті қарумен, оқ-дәрімен және керек-жарақпен, оқу аяқталғаннан кейін кері қайтару шартымен, Қабылдаушы Тарап қамтамасыз етеді.

3. Ерекше жағдайларда, оқуға қатысты жоспарлар мен бағдарламаларды, оқу тақырыптарын, оқыту мерзімін, басталу және аяқталу күндерін, қатысушы персоналға қойылатын талаптарды, сынау мен бағалау әдістемелерін, сондай-ақ оқытуға байланысты басқа да мәселелерді Тараптардың уәкілетті органдары бірге белгілейді.

4. Тарап мемлекеттердің ұлттық құпиясын қажет ететін сабақ тақырыптарына Қабылдаушы Тарап шек қоя алады.

8-бап

Нұсқаушылардың ұтқыр топтарын тағайындауға қатысты ережелер

1. Оқу тақырыптары, оқыту уақыты мен мерзімдері бойынша келісімге келген жағдайда Жолдаушы Тараптың құзыретті органы Нұсқаушылардың ұтқыр тобын құрады және Қабылдаушы Тарапқа жібереді.

2. Жолдаушы Тараптың құзыретті органы, Нұсқаушылардың ұтқыр тобын саласында білікті болып табылатын персоналдар қатарынан құруды қамтамасыз етеді.

3. Нұсқаушылардың ұтқыр топтарына:

а) қоғамдық қауіпсіздік (терроризмге қарсы күрес мәселелерін қоса алғанда);

ә) ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес;

б) жаппай тәртіпсіздіктерге қарсы тұру;

в) объектілерді, сондай-ақ жеке тұлғаларды күзету;

г) арнайы операциялар өткізу (ғимараттарда, жерүсті және әуе көліктерінде кепілге алынғандарды құтқару);

ғ) келіссөздер жүргізу (делдалдық) және оқиға орынында басқару;

д) әскери құрамалардың қызметтері бойынша сабақтар өткізу тапсырылады.

4. Нұсқаушылардың ұтқыр топтары Қабылдаушы Тараптың оқу ұйымдарына жіберіледі.

5. Қабылдаушы Тарап жыл сайын ақпан айында дипломатиялық арналар арқылы Жолдаушы Тарапқа сұрау салу жолдайды, онда Нұсқаушылардың ұтқыр тобын оқытудың тақырыбы және оқыту мерзімі көрсетіледі. Бұдан басқа, сұрау салуда Нұсқаушылардың ұтқыр тобы оқытатын Қабылдаушы Тараптың әскери персонал-курсантының болжамды саны, әскери персонал-курсантқа қойылатын талаптар, оқу орнының, оқу орталығының және бөліністің атауы және орналасқан орны, сондай-ақ нұсқаушылардың көмекшілері мен аудармашылардың саны көрсетіледі.

6. Егер Жолдаушы Тарап Қабылдаушы Тараптың талабын орындай алатын болған жағдайда, Жылдық атқару жоспарына келесі жылы Нұсқаушылардың ұтқыр топтарын жіберуді енгізеді.

7. Жолдаушы Тарап Нұсқаушылардың ұтқыр тобының жұмысы басталардан үш ай бұрын:

а) оқу жоспарын (бағдарламасын);

ә) оқытуды өткізу орнында қажетті көмекші оқу құралдарын;

б) нұсқаушылардың көмекшілерін, аудармашыларды;

в) оқитын персоналға қажетті қару, оқ-дәрі, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарды;

г) оқыту барысында қолданылатын оқу процесін ұйымдастыру шараларын;

ғ) оқытуды өткізу орнын, оқу кабинеттерін, атысқа арналған алаңдарды анықтап, Қабылдаушы Тарапқа хабарлайды.

8. Жолдаушы Тараптың Нұсқаушыларының ұтқыр тобы мүшелерінің көліктік шығыстары, тұруға, тамақтануға арналған және тәуліктік (іссапар) шығыстары Жолдаушы Тараптың есебінен жүзеге асырылады. Қабылдаушы Тарап Нұсқаушылардың ұтқыр тобының тұруына және тамақтануына арналған орын бөледі, сондай-ақ қажетті көмек көрсетеді.

9. Қабылдаушы Тарап Нұсқаушылардың ұтқыр тобына әуежайға келгеннен бастап қызмет аяқталғанға дейін жүріп-тұруы үшін көлік бөледі. Нұсқаушылардың ұтқыр тобы бөлінген көлікті тұрғылықты жерлерінен оқу орындарына, оқу орталықтарына, бөліністерге бару және кері қайту үшін пайдаланады.

10. Оқыту кезеңінде Қабылдаушы Тараптың әскери персоналын Жолдаушы Тараптан жіберілген Нұсқаушылардың ұтқыр тобы басқарады.

11. Нұсқаушылардың ұтқыр топтары 40-50 кісіден аспайтын топты оқытатын 3 кісіден құралатындай етіп құрылады.

12. Нұсқаушылардың ұтқыр тобы өткізетін сабақтарға командирлер құрамы қатарынан әскери персонал қатысады. Нұсқаушылардың ұтқыр тобының оқыту іс-шаралары теориялық, практикалық және әдістемелік оқыту нысанында үш кезеңде өткізіледі.

13. Нұсқаушылардың ұтқыр топтары өткізетін оқыту іс-шаралары, Тарап мемлекеттердің ресми тілдерінде өткізіледі. Бұл үшін Қабылдаушы Тарап жеткілікті санда аудармашымен қамтамасыз етеді.

14. Нұсқаушылардың ұтқыр тобының оқытуына қатысқан және оны табысты аяқтаған Қабылдаушы Тараптың әскери персоналына оқуды (курсты) аяқтағаны туралы куәлік (сертификат) беріледі.

9-бап

Құпия сипаттағы ақпараттардың қауіпсіздігі

1. Құпия ақпараттарға, құжаттар мен материалдарға рұқсат Тарап мемлекеттерінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Әрбір Тарап егер екінші Тараптан алған ақпараттар мен құжаттар жабық сипатта болса немесе құжат ұсынатын Тарап оларды жариялауға болмайды деп есептесе, олардың құпиялылығын қамтамасыз етеді.

3. Тараптардың осы Хаттамаға сәйкес бір-біріне ұсынған құпия сипаттағы материалдары, мәліметтері мен құжаттары Тараптардың өзара келісімінсіз үшінші Тарапқа берілмейді және сұралған әрі ұсынылғаннан өзге де мақсатта қолданылмайды.

4. Бір Тараптың осы Хаттама негізінде алған мәліметтерді үшінші тарапқа беруі үшін осы мәліметтерді ұсынған Тараптың алдын ала келісімі қажет.

5. Құпия ақпараттың қауіпсіздігі туралы жоғарыда көрсетілген ережелер осы Хаттаманың әрекеті тоқтатылғаннан кейін де әрекет етеді.

6. Тараптардың әскери персоналы Қабылдаушы Тарап мемлекетінде болу кезеңінде бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерімен кез-келген тікелей және жанама байланыстардан бас тартады.

10-бап

Тараптардың басқа халықаралық келісімдерден туындайтын міндеттемелері

Осы Хаттаманың ережелері, екі мемлекеттің қатысушысы болып табылатын басқа да халықаралық келісімдерден туындайтын құқықтары мен міндеттемелеріне әсерін тигізбейді және үшінші мемлекеттердің пайдаларына, қауіпсіздіктері мен мемлекет тұтастығына қарсы қолданылмайды.

11-бап

Төтенше жағдайлар мен қызметке тыйым салу

1. Жалпы;

а) әскери персонал еш уақытта үшінші мемлекетпен қарулы қақтығысқа немесе саяси іс-шараларға қатыспайды. Қабылдаушы Тарапқа қоғамдық қауіпсіздік жұмысына жіберілмейді және оқуға жолданған персоналға осы Хаттамада көзделген қызметтерден басқа да салаларға байланысты қызмет жүктелмейді.

ә) Қабылдаушы Тарап үшінші мемлекетпен әскери іс-қимылға түскен немесе Қабылдаушы Тарапта төтенше не болмаса қақтығыс жағдайы

калыптасқан жағдайда, әскери персонал және олардың отбасы мүшелерінің жағдайы, оларды шақыртып алу мәселесі бойынша шешімді Тараптардың құзыретті органдары бірлесіп қабылдайды.

2. Қызметті тоқтату;

Қабылдаушы Тараптың заңнамасына сәйкес әскери персонал-курсантты оқудан немесе Қарулы Күштерден (органдардан) шығаруды қажет ететін заң бұзушылық немесе әскери қылмыс жасағаны үшін ұсталған немесе ұстау шешімі қабылданған, денсаулығына байланысты немесе өз еркімен шығуды сұраған Жолдаушы Тараптың әскери персонал-курсанттың жағдайы Қабылдаушы Тараптың құзыретті органдары арқылы Жолдаушы Тараптың құзыретті органдарына хабарланады. Хабарлама жасалғаннан кейін оқудан шығару, оқуды тоқтату шаралары іске асырылады. Оқу мерзімі ыңғайлы болған жағдайда, мемлекетіне кері қайтарылған персоналдың орнына басқа әскери персонал - курсант қабылданады. Оқу орнынан шығару, оқуын тоқтату шаралары қолданылған персонал білім алу мақсатында қайта жіберілмейді.

3. Кері шақыру;

а) Жолдаушы Тарап қалаған уақытында және қандай да бір себепті түсіндірместен әскери персоналын кері шақыра алады. Мұндай жағдайда, Қабылдаушы Тарап кері шақыру іс-шараларын мүмкіндігінше ең қысқа мерзімде жүзеге асыру үшін қажетті шараларды қабылдайды.

ә) Мемлекеттердің бірінде соғыс, қарулы қақтығыс, қоғамдық толқу немесе халықаралық дағдарыс орын алған жағдайда, Қабылдаушы Тараптағы әскери персонал Жолдаушы Тараптың өтініші бойынша еліне қайтарылады.

12-бап

Құқықтық мәселелер

1. Соттық құзырет:

а) Әскери персонал мен оның отбасы мүшелері Қабылдаушы Тараптың заңнамасына бағынады.

ә) Әскери персонал-курсанттар қылмыстық және тәртіпке қатысты заңнамалар тұрғысынан Қабылдаушы Тараптың әскери персоналы сияқты жауапкершілікке тартылады.

б) Соттық өкілеттік Қабылдаушы Тарапқа тиесілі болады. Алайда, әскери персонал және отбасы мүшелері сотты болған жағдайда, оларға қатысты екі мемлекеттің жазалау және сот шешімін орындау жүйесінде көзделмеген өлім және кек қайтару секілді жаза мен сот шешімін орындау тәсілдері қолданылмайды.

в) төмендегі жағдайларда соттық құзырет Жолдаушы Тарапқа тиесілі болады:

(1) Жолдаушы Тараптың әскери персоналы немесе отбасы мүшелері Жолдаушы Тараптың мүлкі мен қауіпсіздігіне қатысты қылмыстарда;

(2) Тәрбиеші, оқытушы, кеңесші немесе бақылаушы ретінде жіберілген әскери персоналдың жұмысына байланысты әрекеттерден немесе немқұрайлықтан туындаған қылмыстарда;

(3) Жолдаушы немесе Қабылдаушы Тарап соттық құзыретін қолданатын жағдайларда, тиісті заң Жолдаушы Тараптың заңнамасында қарастырылмаған жазаны тағайындайтын болса, екі мемлекеттің де заңнамасында қарастырылған немесе сәйкес жаза беріледі.

2. Өтемақы талап ету:

а) Қабылдаушы немесе Жолдаушы Тарап, осы Хаттамаға сәйкес өткізілетін іс-шараларға қатысу барысында әскери персонал жарақат алған, мертліккен немесе қайтыс болған жағдайда, бір-бірінен өтемақы талап етпейді.

ә) Тәрбиеші, оқытушы, кеңесші, немесе бақылаушы ретінде жіберілген әскери персонал өз қызметі барысында немесе тапсырманы орындау кезінде Қабылдаушы Тараптың мүлкіне және заттарына білмей зақым, зиян және нұқсан келтіргені үшін өтем талап етілмейді.

13-бап

Қаржы мәселелері

1. Төлемдер мен шығындар:

а) Оқыту паритеттік негізде тегін өткізіледі.

ә) Әскери персонал мен отбасы мүшелерінің әртүрлі материалдық қажеттіліктерін және жеке құқықтарын Жолдаушы Тарап қамтамасыз етеді.

б) Әскери персоналдың Қабылдаушы Тарапқа кіру және шығу кезіндегі көлік шығыстарын Жолдаушы Тарап төлейді. Мүмкіншілік болған жағдайларда, әскери персонал Тараптардың құзыретті органдарының келісімі бойынша әуе/құрлық көліктерін тегін пайдалана алады. Көліктерді пайдалану тәсілдері Қабылдаушы Тараптың ішкі тәртібіне сәйкес іске асырылады.

в) Қабылдаушы Тарап әскери персонал-курсанттың төмендегі шығындарын өтеуге міндетті:

(1) әскери курсанттың айлық стипендиясы, тамақтану және тұру шығыстары (Қабылдаушы Тарап тарапында белгіленген негізде және мөлшерде), оқу шығыстары, киім-кешек (Қабылдаушы Тараптың өз курсанттары үшін қарастырылған үлгіге сәйкес);

(2) офицердің, сержант құрамындағы әскери қызметшінің айлығын (Қабылдаушы Тарапта белгіленген негізде және мөлшерде әскери персонал-курсанттың атағына сәйкес), оқыту, киім-кешек шығыстарын (тек офицердің, сержант құрамындағы әскери қызметшінің оқу мекемелерінде киетін, Қабылдаушы Тараптың офицеріне, сержант құрамындағы әскери қызметшісіне көзделген үлгіге сәйкес) өзіне алады.

2. Жеке қарыздар:

а) Әскери персонал, Қабылдаушы Тараптан кету кезінде, кету себебіне карамастан, өзінің және отбасы мүшелерінің қарыздарын толық жабады.

ә) Шұғыл жағдайларда, Қабылдаушы Тараптың құзыретті органы Жолдаушы Тараптың атынан әскери персоналдың қарыздарын төлейді. Төлеу кезінде әскери персоналдың қарыздарын мойындағаны туралы құжатты Жолдаушы Тараптың құзыретті органына фактурамен бірге жолдайды. Төлемдерді Жолдаушы Тарап тәртіпке сәйкес 90 (тоқсан) күн ішінде Қабылдаушы Тарапқа өтейді. Әскери персонал еліне оралғаннан кейін оның

жеке қарыздары анықталған жағдайда, Қабылдаушы Тарап қарыздарға қатысты фактура мен тиісті құжаттарды Жолдаушы Тараптың құзыретті органына жіберіп, 90 (тоқсан) күн ішінде төлеуді сұрайды.

14-бап

Персоналға қатысты мәселелер

1. Киім-кешек:

а) Әскери персонал-курсант Қабылдаушы Тараптағы өздеріне тең әскери қызметшілері сияқты біркелкі әскери киім киеді.

ә) Уәкілетті әскери персонал Қабылдаушы Тараптағы өздеріне тең әскери қызметшілерінің киіміне сәйкес келетін өз әскери киімін киеді.

б) Қажет болған жағдайларда, іс-шаралар өткізу кезеңінде Қабылдаушы Тарап қажетті киіммен, құрал-жабдықпен және керек-жарақпен қамтамасыз етеді.

в) Тараптар, айыру мақсатында әскери персонал-курсанттың аты, тегі және мемлекеті көрсетілген бейджермен қамтамасыз етеді.

г) Әскери персонал-курсантқа куәлік беріледі. Әскери персонал-курсант бұл куәлікті оқу аяқталғаннан кейін кері қайтарады.

2. Құрал-жабдықтар мен керек-жарақтар:

а) Әскери персонал-курсант оқыту және іс-шаралар өткізу кезеңінде пайдалану үшін алған құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарды оқу аяқталғаннан кейін кері қайтарады.

б) Әскери персонал-курсант берілген құрал-жабдықтар мен керек-жарақтардың сақталуына жауапты.

3. Тәртіп мәселелері:

а) Әскери персонал Қабылдаушы Тараптағы тең дәрежедегі адамдары бағынатын заңнамаларға бағынады. Әскери персонал оқу өтіп жатқан бөлініс және штаб командирінің бұйрығына, сондай-ақ мекеменің (ұйымның) бастықтарына бағынады.

б) Оқу және оқыту мақсатында жолданатын әскери персонал-курсантқа тәртіп бұзған үшін Қабылдаушы Тараптың заңнамасы шеңберінде жаза қолданылады.

в) Уәкілетті әскери персоналға тәртіптік жазаны тек Жолдаушы Тарап тағайындаған басшы өз елінің заңнамасы шеңберінде салуға құқылы. Бұл өкілеттік қолданылған жағдайда:

(1) Уәкілетті әскери персонал орналасқан бөлімнің (жасақтың), штабтың командирі немесе мекеме бастығы тәртіптік рәсім туралы талапқа жүгінген жағдайда, жүргізілген тәртіптік рәсімнің нәтижелері талап келіп түскен ведомствоға жазбаша түрде хабарланады.

(2) Уәкілетті әскери персоналдың қызметіне кері әсерін тигізетін тәртіптік жаза бөлімнің (жасақтың), штабтың командиріне немесе мекеме бастығына жазбаша түрде хабарланады.

г) Аға әскери персонал:

(1) Қабылдаушы Тараптың бөліністерінде және мекемелерінде қызметтік міндеттерін орындау үстіндегі атағы төмендердің Қабылдаушы Тараптың

заңнамасын және қызметтік міндеттерін орындайтын бөліністер мен мекемелерде белгіленген ережелерді сақтауларына жауап береді;

(2) қызметтік міндеттерін орындайтын бөлініс, мекеме командирі немесе бастығы мен өз тобы арасындағы байланысты қамтамасыз етеді;

(3) Жолдаушы Тараптың құзыретті органдарымен өзара іс-қимыл жасасуды қамтамасыз етеді.

4. Демалыс алу:

а) Әскери персонал Қабылдаушы Тарапта белгіленген күндік және апталық жұмыс уақытына бейімделеді.

ә) Әскери персонал Қабылдаушы Тараптың ресми мереке күндері және демалыс күндерінде демалады.

б) Әскери персоналдың демалысын рәсімдеу:

(1) Әскери персонал Қабылдаушы Тараптың тең дәрежедегі адамдары пайдаланатын демалысқа ұқсас демалысты оқу бағдарламасына сәйкес алады;

(2) Гарнизонда өткізілетін демалыстарды әскери персонал оқып жүрген бөлініс, мекеме немесе ұйым бастығы береді.

(3) Қабылдаушы Тараптың аумағында, бірақ гарнизоннан тыс жерде өткізілетін демалысты, Қабылдаушы Тараптың құзыретті органының келісімімен, әскери персонал оқып жатқан бөлініс, мекеме немесе штаб бастығы (командирі) береді;

(4) Қабылдаушы Тараптың аумағынан тыс жерде өткізілетін демалысты Жолдаушы Тараптың құзыретті органы екі тараптың да құзыретті органдарының келісімдерімен береді.

в) Әскери персонал-курсанттың өтініші бойынша Жолдаушы Тараптың маңызды ресми мереке күндерінде демалыс беріледі.

г) Демалысқа шыққан әскери персоналдың жол шығындарын Жолдаушы Тарап көтереді.

5. Қайтыс болу

а) Қабылдаушы Тарапта әскери персоналдың немесе оның отбасы мүшелерінің біреуі қайтыс болған жағдайда, Қабылдаушы Тарап ол туралы Жолдаушы Тарапқа дереу хабарлайды; Жолдаушы Тарап марқұмды Қабылдаушы Тарапта жерлеу немесе Жолдаушы Тарапқа ұшақпен қайтару мәселелерін шешеді.

ә) Қайтыс болған адамды Қабылдаушы Тараптың аумағында жерлеу туралы шешім қабылданған жағдайда, Қабылдаушы Тарап марқұмды жерлеуге байланысты шығыстарды көтереді және жерлеу рәсіміне қатысты барлық қажетті шараларды орындайды. Қабылдаушы Тарап, сұрау бойынша Қабылдаушы Тарапта атағы және атқаратын лауазымы жағынан тең дәрежедегі адам үшін өткізілетін әскери жерлеу рәсімін өткізеді.

б) Қайтыс болған адамды Жолдаушы Тараптың аумағына тасымалдау туралы шешім қабылданған жағдайда, Қабылдаушы Тарап марқұмды Жолдаушы Тарапқа тасымалдау бойынша барлық шығыстарды көтереді және қажетті шараларды іске асырады.

15-бап

Медициналық қызметтер

1. Әскери персонал мен отбасы мүшелері және Нұсқаушылардың ұтқыр тобы, Қабылдаушы Тарапта атағы және атқаратын лауазымы жағынан тең дәрежедегі адамдарға ұсынылатын медициналық қызметтермен және емдеумен қамтамасыз етіледі.

2. Ұзақ емделуге, дәрі-дәрмек сатып алуға және өзге де медициналық қызметтерге байланысты шығыстар, сондай-ақ әскери персонал немесе отбасы мүшелерінің өз мемлекетінің аумағында емдеу жүргізуге арналған көлік шығыстарын төлеу немесе төлемеу мәселелерін Жолдаушы Тарап шешеді.

3. Жекеменшік/үкіметтік емес медициналық мекемелердің медициналық қызметтері үшін барлық шығыстарды Жолдаушы Тараптың әскери персоналы төлейді.

16-бап

Әлеуметтік қызметтер

1. Әскери персонал мен отбасы мүшелері, Қабылдаушы Тараптағы өзімен теңдес әскери персоналының дәрежесіне сәйкес пайдаланатын офицерлер үйі, буфет, асханаларда берілетін кешпенді тағам және басқа да әлеуметтік және әкімшілдік қызметтерді Қабылдаушы Тараптың заңнамасына сәйкес пайдаланады.

2. Әскери персонал-курсант демалыс кезінде және бос уақытында Қабылдаушы Тараптың курсанттары пайдаланатын қызметтерді пайдаланады.

17-бап

Кеден және төлқұжат рәсімдеу

1. Әскери персонал-курсанттар мен олардың отбасы мүшелері Қабылдаушы Тарапқа кіру, шығу және осы мемлекетте тұру кезінде Қабылдаушы Тараптың қолданыстағы төлқұжатын пайдаланады және кедендік заңнаманы сақтайды.

2. Әскери персонал-курсанттар мен олардың отбасы мүшелері Қабылдаушы Тараптың аумағында шетел азаматтарының келуі және жүріп-тұруы туралы ұлттық заңнаманы сақтайды.

3. Бір және одан көп жылдық мерзімге оқуға келген әскери персонал-курсанттың отбасы мүшелері Қабылдаушы Тарапта жыл сайын күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде бола алады. Мұндай жағдайларда қажетті визалық қолдау қамтамасыз етіледі. Жекелеген жағдайларда Қабылдаушы Тараптың келісімі бойынша бұл мерзім ұзартылуы мүмкін.

18-бап

Өзге мәселелер

1. Осы Хаттаманы орындау кезінде туындаған және Хаттамада ескерілмеген мәселелер бойынша Келісім негіздері қолданылады.

2. Осы Хаттаманда анықталмаған ұғымдар жайында Келісімде орын алған ұғымдар негізге алынады.

19-бап

Келіспеушіліктерді шешу

Осы Хаттаманың ережелерін түсіну және қолдану уақытында туындаған келіспеушіліктер Тарап мемлекеттер арасындағы келіссөздер жолымен шешіледі. Келіссөздер өткізу өтініші жазбаша түрде жолданғаннан кейін 30 (отыз) күн ішінде өткізіледі және келіссөздерден 90 (тоқсан) күн ішінде нәтиже

алынбаған жағдайда, Тараптар 30 (отыз) күн ішінде жазбаша хабарлама жолдап, Хаттаманың қолданысын тоқтата алады. Бұл жағдайда, басталған оқыту шаралары аяқталғанға дейін осы Хаттама өз күшінде қалады. Келіспеушіліктер болған жағдайларда, Тараптар келісу үшін үшінші тұлғаға/мекемеге, төрешіге немесе халықаралық сотқа жүгінбейді.

20-бап

Өзгерістер мен толықтырулар

1. Қажет болған жағдайда Тараптардың біреуі осы Хаттамаға өзгерістер немесе толықтырулар енгізу туралы жазбаша ұсыныс жасай алады. Бұл жағдайда, ұсыныс жасалған уақыттан бастап кем дегенде 30 (отыз) күн ішінде келіссөздер өткізіледі. Өткізілген келіссөздерден 90 (тоқсан) күн ішінде нәтиже алынбаған жағдайда, Тараптардың біреуі 30 (отыз) күн ішінде алдын ала жазбаша хабарлама жолдау арқылы Хаттаманың қолданысын тоқтата алады.

2. Хаттамаға Тараптардың өзара келісімі бойынша жасалған өзгерістері мен толықтыруларын енгізу жөніндегі ұсыныстары, 22-бапта (Бекіту және күшіне ену) көзделген тәртіппен күшіне енеді.

21-бап

Қолданыста болу мерзімі және тоқтату

1. Келісім ережелерін есепке ала отырып, осы Хаттама 1 (бір) жыл мерзімге жасалады. Тараптардың біреуі Хаттаманың бір жылдық қолданыста болу мерзімі аяқталардан 90 (тоқсан) күн бұрын оның қолданылуын тоқтату туралы жазбаша хабарлама жолдамаса, осы Хаттама әр кейінгі бір жылдық кезеңге ұзартылады.

2. Келісім күшін жойған жағдайда, осы Хаттаманың да күші мен ережесі жойылады; бұл қандай да бір рәсімдеу шарасын талап етпейді.

3. Тараптардың біреуі екінші тараптың осы Хаттаманың ережелерін орындамағанын немесе орындай алмағанын анықтаған жағдайда, жазбаша түрде келіссөз өткізу ұсынысын жасай алады. Бұл ұсыныс жолданған күннен кейін 30 (отыз) күн ішінде келіссөздер өткізіледі. Келіссөздерден 45 (қырық бес) күн ішінде нәтиже алынбаған жағдайда, Тараптардың біреуі 30 (отыз) күн ішінде жазбаша хабарлама жолдау арқылы Хаттаманың қолданысын тоқтата алады.

22-бап

Бекіту және күшіне ену

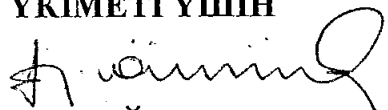
Осы Хаттама Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетшілік рәсімдерді аяқтағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны дипломатиялық арналар бойынша алған күнінен бастап күшіне енеді.

23-бап

Мәтін және қол қою

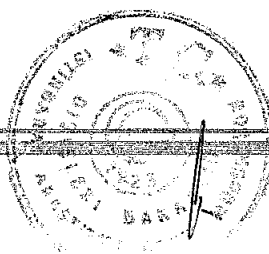
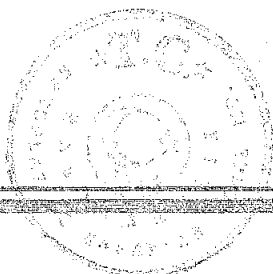
2014 жылғы « 17 Haziran 2014 » Astana'da қаласында екі данада, әрқайсысы қазақ, түрік, орыс және ағылшын тілдерінде жасалды, бұл ретте барлық мәтіннің күші бірдей. Осы Хаттаманың ережелерін түсіндіруде келіспеушілік туындаған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

ТҮРІК
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН


Сервет Йорюк
Жандармерия Бас қолбасшысы
Генерал Армия

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН


Жақсылықов Руслан
Ұлттық Ұлан Бас қолбасшысы
генерал-лейтенант



**Протокол
о сотрудничестве между Правительством Турецкой Республики и
Правительством Республики Казахстан в области образования и
переподготовки личного состава Главного управления Жандармерии
Турецкой Республики и Национальной гвардии Республики Казахстан**

Правительство Турецкой Республики и Правительство Республики Казахстан, далее именуемые Сторонами,

учитывая положения Соглашения о сотрудничестве в борьбе с террористической деятельностью, организованной преступностью, незаконным оборотом наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов, прекурсоров и иными видами преступлений, заключенного 26 мая 2005 года между Правительством Турецкой Республики и Правительством Республики Казахстан,

исходя из обоюдного желания укреплять взаимодействие Сторон, основываясь на общепризнанных принципах и нормах международного права,

учитывая важность сотрудничества в сфере образования, согласились о нижеследующем:

**Статья 1
Определения**

В настоящем Протоколе термины имеют следующие значения:

1. «Направляющая Сторона» – государство, направляющее Принимающей Стороне свой персонал, имущество и оборудование в целях исполнения данного Протокола.

2. «Принимающая Сторона» – государство, принимающее персонал, имущество и оборудование Направляющей Стороны в целях исполнения данного Протокола.

3. «Военный персонал» – военный персонал-курсанты и уполномоченный военный персонал одной из Сторон.

4. «Военный персонал-курсанты» – военный персонал, направляемый одной из Сторон с целью обучения в военных учебных заведениях другой Стороны.

5. «Уполномоченный военный персонал» – военный персонал, который одна Сторона направляет в соединения и подразделения (организации) другой Стороны для осуществления мероприятий по сотрудничеству, предусмотренных в настоящем Протоколе, кроме военного персонала, указанного в пункте 4 настоящей статьи.

6. «Командир или начальник» – командир части или соединения (организации) и начальник штаба, в котором будет размещен военный персонал Направляющей Стороны согласно национального законодательства Принимающей Стороны.

7. «Старший военный персонал» – должностное лицо, назначаемое из числа военного персонала для руководства военным персоналом



Направляющей Стороны согласно национального законодательства государства Направляющей Стороны.

8. «Члены семьи» – супруг (а) и дети военного персонала Направляющей Стороны.

9. «Сотрудничество в сфере образования» – обмен оборудованием, имуществом, технической информацией, документами, персоналом и опытом по вопросам обучения, а также по другим вопросам сотрудничества.

10. «Консультативные услуги» – услуги, предоставляемые Направляющей Стороной по обмену информацией и опытом в образовательной и технико-логистической сферах в Принимающей Стороне от Уполномоченного военного персонала Направляющей Стороны.

11. «Институты образования» – учебные учреждения, учебные центры, подразделения и другие учебные заведения.

12. «Мобильные группы инструкторов» – специалист «Уполномоченный военный персонал», направляемый Направляющей Стороной в Принимающую Сторону согласно взаимного соглашения по количеству персонала, субъектам обучения, времени и срокам обучения.

13. «Исполнительный план сотрудничества» – график мероприятий, предназначенный для контроля и координации военных взаимоотношений, который должен быть осуществлен в течение одного года и разрабатываемый на каждый календарный год.

Статья 2

Цель

Целью настоящего Протокола является определение основных принципов обучения, проводимых на взаимной основе в учебных заведениях для военного персонал-курсантов и правил по назначению мобильных групп инструкторов Сторон, ответственности и порядка исполнения настоящего Протокола.

Статья 3

Обеспечение

В данном Протоколе отражаются принципы и сферы сотрудничества, которые должны быть установлены между Сторонами, учебными институтами, учебными заведениями, а также военным персоналом – курсантами, которые должны получить образование и переподготовку в таких институтах и заведениях, персонала переподготовки, где учебные действия устанавливаются мобильными группами инструкторов Сторон.

Статья 4

Уполномоченные органы и место проведения встреч

1. Органами, ответственными за исполнение данного Протокола являются:

в Турции – Главное управление Жандармерии Турецкой Республики;
в Казахстане – Главное командование Национальной гвардии Республики
Казахстан.

2. Контактными лицами данного Протокола являются:
в Турции – Военный атташе Республики Казахстан в городе Анкаре;
в Казахстане – Военный атташе Турецкой Республики в городе Астане.

Статья 5

Сотрудничество в сфере образования и других сферах

Стороны на взаимной основе устанавливают двустороннее сотрудничество в следующих областях:

- 1) посещение частей, штабов и организаций (соединений);
- 2) обучение (включая языковое обучение), проводимое в учебных заведениях, центрах и подразделениях Сторон;
- 3) общественная безопасность, борьба с организованной преступностью, противодействие массовым беспорядкам, при соглашении проведение военным соединениям необходимых тренингов и назначение мобильных групп инструкторов;
- 4) практическое обучение, проводимое в частях, штабах и организациях (соединениях) Сторон;
- 5) проведение курсов на паритетной основе в учебных заведениях Сторон;
- 6) оказание взаимопомощи по развитию оснащения и дополнительных средств обучения, необходимых для обучения;
- 7) обмен опытом и знаниями, а также технологиями в области взаимодействия по совместным вопросам;
- 8) обеспечение «Консультативными услугами» в целях обмена опытом и знаниями по технико-логистическим вопросам и обучения.

Статья 6

Основы сотрудничества в сфере образования и других сферах

1. В рамках Годового исполнительного плана, подготовленного в соответствии с положениями настоящего Протокола и подписываемого Сторонами по взаимному согласию, Стороны предоставляют услуги обучения военного персонал-курсантов в своих учебных заведениях, подразделениях и комплексах.

2. Стороны ежегодно за три месяца до начала проведения курса направляют предложения по курсам для военного персонал-курсантов.

3. Стороны в направляемом Годовом исполнительном плане определяют язык курсов, количество принимаемых курсантов, требования, предъявляемые к курсантам, наименование и адреса учебных заведений, учебных центров и подразделений, где будет проводиться обучение, сроки проведения курсов, предварительная языковая подготовка и послекурсовое

↓



[Handwritten signature]

практическое обучение, при его наличии, а также другие подобные технические вопросы.

4. Военный персонал-курсанты проходят обучение совместно с курсантами своего уровня, по одному учебному плану, а также применяются схожие методики проверки и оценки знаний.

5. Курсы и обучение проводится в Турции – на турецком языке, в Казахстане - на казахском языке. Для этого военный персонал-курсанты сначала пройдут языковую подготовку. В случае возникновения языковых затруднений военный персонал-курсанты могут применить английский язык на краткосрочных курсах сроком не более одного года. В случае если будет использоваться третий язык, то Направляющая Сторона может затребовать военных/невоенных переводчиков в необходимом количестве. Принимающая Сторона должно обеспечить переводчиком, удовлетворяя просьбу Направляющей Стороны.

6. Стороны в целях обучения и согласно требованиям и количеству, указанному в Годовом исполнительном плане направляют военный персонал-курсантов друг другу.

7. Отобранный военный персонал-курсанты направляются второй Стороне с медицинским заключением из специализированного медицинского учреждения о состоянии здоровья со сроком давности не более 2 месяцев. У военного персонала:

а) не должно быть инфекционных, вирусных заболеваний и заболеваний, требующих медицинского лечения;

б) должны быть прививки согласно инструкциям Всемирной организации здравоохранения.

8. Принимающая Сторона при освобождении военного персонал-курсантов от некоторых занятий и учебных мероприятий и на время освобождения от занятий и мероприятий с учетом предложений Направляющей Стороны определяет им проведение другой программы.

9. Военному персонал-курсанту после окончания обучения торжественно вручается удостоверение, оформленное официальными органами Принимающей Стороны. В случае низкой успеваемости предоставляются документы, подтверждающие успеваемость.

10. Уполномоченные органы Направляющей Стороны для обучения военного персонал-курсанта должны обеспечить прибытие кандидатов на обучение в учебное заведение Принимающей Стороны за 7 дней до начала долгосрочных курсов и за 1 день до начала краткосрочных курсов.

11. Военный персонал-курсанты помимо положений, изложенных в настоящем Протоколе, наряду с персоналом Принимающей Стороны, подчиняются требованиям по проведению учебных мероприятий соответствующей Стороны. В этом случае для уведомления военного персонал-курсанта, Принимающая Сторона передает необходимую информацию до начала проведения курса.

12. Стороны, в случае обращения для получения знаний в сфере сотрудничества, указанных в статье 5, могут подготовить Уполномоченный военный персонал (Советника).

13. О подготовке Уполномоченного военного персонала (Советника) Стороны друг другу дополнительно могут подготовить различные протоколы.

14. Сотрудничество осуществляется согласно общим интересам и потребностям на взаимной основе Сторон.

15. В ходе выполнения Протокола, в случае возникновения вопросов, не указанных в Протоколе, применяются соответствующие правила, указанные в преамбуле настоящего Протокола.

16. Направляющая Сторона Принимающей Стороне за 30 (тридцать) дней до начала обучения направляет личные данные отобранного для обучения персонала (фамилия, имя, отчество, год рождения, образование и получаемое образование), список кандидатов.

Статья 7

Обязанности сторон, применяемые в сотрудничестве

1. Военный персонал отбирается согласно предоставляемых возможностей Принимающей Стороны государства и сфер сотрудничества.

2. На время обучения персонала для прохождения службы и выполнения мероприятий Принимающая Сторона обеспечивает необходимым вооружением, боеприпасами, которые подлежат возвращению после завершения обучения.

3. В особых случаях уполномоченные органы Сторон совместно определяют учебные планы и программы, учебные темы, сроки обучения, день начала и окончания обучения, требования, предъявляемые к персоналу, методики проверки и оценки, а также другие вопросы обучения.

4. Принимающая Сторона может ограничивать темы занятий, содержащие государственные секреты государства.

Статья 8

Правила по назначению Мобильных групп инструкторов

1. В случае договоренности по учебным темам, времени и срокам обучения, Направляющая Сторона формирует мобильную группу инструкторов и направляет Принимающей Стороне.

2. Компетентный орган Направляющей Стороны обеспечивает формирование мобильной группы инструкторов из числа персонала, являющихся экспертами в сфере безопасности и правопорядка.

3. Мобильной группе инструкторов поручается проведение занятий по вопросам:

- а) общественной безопасности (включая вопросы борьбы с терроризмом);
- б) борьбы с организованной преступностью;
- в) противодействие массовым беспорядкам;
- г) охрана объектов, а также лиц;

д) проведения специальных операций (по спасению заложников в зданиях, наземном и воздушном транспорте);
е) ведения переговоров (посредничество) и управление на месте событий;
ж) будет поручено проведение занятий по служебной деятельности военных соединений.

4. Мобильные группы инструкторов направляются в учебные заведения Принимающей Стороны.

5. Принимающая Сторона ежегодно в феврале месяце по дипломатическим каналам направляет запрос Направляющей Стороне, в котором указываются тематика и период обучения мобильной группы инструкторов. Кроме того, в запросе указываются предполагаемое количество обучаемой мобильной группы инструкторов военного персонал-курсанта от Принимающей Стороны, примерное количество, требования, предъявляемые к военному персонал-курсанту, название учебного заведения, наименование подразделения и место расположения, а также количество помощников инструкторов и переводчиков.

6. В случае, если Направляющая Сторона считает, что может выполнить запрос Принимающей Стороны, то включает в Годовой исполнительный план направление мобильной группы инструкторов в следующем году.

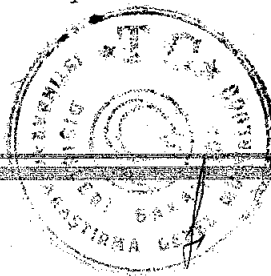
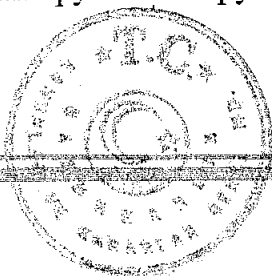
7. Направляющая Сторона за три месяца до начала работы мобильной группы инструкторов направляет Принимающей Стороне следующую информацию о:

- а) учебном плане (программе);
- б) наличии на месте проведения обучения дополнительных учебных материалов;
- в) помощниках инструкторов, переводчиках;
- г) наличии оружия, боеприпасов, оборудования, средств, необходимого для обучаемого персонала;
- д) мероприятиях по организации учебного процесса, применяемого в учебном процессе;
- е) месте проведения обучения, наличии учебных кабинетов, площадки для стрельбы.

8. Транспортные расходы, расходы на проживание, питание и суточные (командировочные) мобильной группы инструкторов Направляющей Стороны осуществляются за счет Направляющей Стороны. Принимающая Сторона выделяет место для проживания и питания мобильной группы инструкторов, а также оказывает необходимую помощь.

9. Принимающая Сторона для мобильной группы инструкторов с момента приземления в аэропорту до конца служебной деятельности выделяет транспорт. Мобильная группа инструкторов пользуется данным транспортом для переезда из места проживания до мест проведения занятий, учебных центров, подразделений и обратно.

10. Военным персоналом Принимающей Стороны в период обучения управляет мобильная группа инструкторов Направляющей Стороны.



11. Мобильные группы инструкторов формируются с учетом того, что группа из 3-х человек будет обучать группу, в составе которой не более 40-50 человек.

12. На занятиях, проводимых мобильной группой инструкторов, принимает участие военный персонал из числа командирского состава. Учебные мероприятия мобильной группы инструкторов проводятся в три этапа в форме теоретического, практического и методического обучения.

13. Учебные мероприятия, проводимые мобильной группой инструкторов будут проводиться на официальном языке Принимающей Стороны. Для этого Принимающая Сторона должна обеспечить необходимым количеством переводчиков.

14. Военному персоналу, принявшему участие в обучении мобильной группы инструкторов и успешно его закончившему, Принимающей Стороной выдается свидетельство (сертификат) об окончании обучения (курсов).

Статья 9

Безопасность секретной информации

1. Доступ к секретной информации, документам и материалам осуществляется в соответствии с национальным законодательством государств Сторон.

2. Каждая Сторона обеспечивает конфиденциальность информации и документов, полученных от другой Стороны, если они носят закрытый характер или если передающая Сторона считает нежелательным их разглашение. Степень закрытости такой информации и документов определяется передающей Стороной.

3. Переданные Сторонами друг другу в соответствии с настоящим Протоколом материалы, сведения и документы секретного характера не могут быть переданы третьей Стороне без взаимного согласия Сторон и не могут быть использованы в иных целях, чем те, в которых они запрашивались и были предоставлены.

4. Для передачи третьей стороне сведений, полученных одной Стороной на основании настоящего Протокола, требуется предварительное согласие Стороны, предоставившей эти сведения.

5. Вышеуказанные положения о безопасности секретной информации действуют и после прекращения действия настоящего Протокола.

6. Военный персонал Сторон в период пребывания в государстве Принимающей Стороны воздерживается от любого рода прямых или косвенных контактов с представителями средств массовой информации. (наш вариант ст.8)

Статья 10
Обязанности сторон,
возникающие из других международных соглашений

Положения настоящего Протокола не затрагивают прав и обязательств Сторон, вытекающих из других международных договоров, участниками которых являются их государства и не применяются в пользу третьего государства, а также против его безопасности и целостности.

Статья 11
Чрезвычайные обстоятельства и ограничения по службе

1. Общее:

а) военный персонал никогда не участвует в вооруженном конфликте или политических мероприятиях с третьим государством. Направленный на учебу персонал не применяется в обеспечении общественной безопасности Принимающей Стороны и не выполняет задачи, не предусмотренные настоящим Протоколом;

б) в случае вступления Принимающей Стороны в военные действия с третьим государством или, если в Принимающей Стороне складывается чрезвычайная, либо конфликтная ситуация, Стороны совместно принимают меры по обеспечению безопасности военного персонала и членов их семей, а также по их отзыву Направляющей Стороной.

2. Прекращение службы:

Если военный персонал-курсанты задержаны либо вынесено решение о его задержании за правонарушение или за совершение преступления, за которые согласно национальному законодательству Принимающей Стороны военный персонал-курсанты подлежат исключению или увольнению из Вооруженных Сил (органов), либо в связи с его состоянием здоровья или по собственному желанию военного персонал-курсанта Направляющей Стороны сообщается официальным органам Направляющей Стороны посредством официальных органов Принимающей Стороны. После сообщения принимаются меры по отчислению и прекращению учебы. В случае приемлемости срока учебы вместо возвращенного персонала принимается другой военный персонал-курсант. Персонал, в отношении которого применены меры по отчислению и прекращению учебы, повторно на учебу не направляется.

3. Отзыв:

а) Направляющая Сторона в любое время и без объяснения причин может отозвать свой военный персонал. В таких случаях Принимающая Сторона в кратчайшие сроки принимает все необходимые меры по осуществлению отзыва;

б) в случае возникновения в одном из данных государств войны, вооруженных столкновений, народных волнений или международного кризиса военный персонал Направляющей Стороны по просьбе Принимающей Стороны возвращается на родину.

Статья 12 Правовые вопросы

1. Судебная компетенция:

а) военный персонал и члены их семей подчиняются законодательству Принимающей Стороны;

б) военный персонал-курсанты привлекаются к ответственности по уголовному и дисциплинарному законодательству наравне с военным персоналом Принимающей Стороны;

в) применяется судебная компетенция Принимающей Стороны. Однако в случае судимости военного персонала и членов их семей не применяются наказание и исполнение судебного решения в виде казни и мести, не предусмотренного в системе наказания и исполнения судебных решений;

г) судебная компетенция, принадлежит Направляющей Стороне, в случаях:

(1) привлечения к ответственности военного персонала Направляющей Стороны и членов их семей, возникших вследствие совершения преступлений в отношении имущества и безопасности Направляющей Стороны;

(2) привлечения к ответственности военного персонала, направленного в качестве воспитателя, преподавателя, советника либо наблюдателя, связанного с его деятельностью либо проявлением халатности;

(3) применения судебной компетенции Направляющей либо Принимающей Стороной соответствующего закона, назначающего наказание, не предусмотренное в законодательстве Направляющей Стороной, назначается наказание, предусмотренное в законодательстве обоих государств либо наказание соответствующее ему.

2) Возмещение компенсации:

а) в случаях получения ранения, гибели или смерти военного персонала в период проведения мероприятий согласно настоящего Протокола, Направляющая либо Принимающая Сторона не будет требовать друг у друга компенсации;

б) с военного персонала, направленного в качестве воспитателя, преподавателя или наблюдателя не взыскивается компенсация за неумышленно нанесенное в ходе деятельности или выполнения задания повреждение, ущерб и вред имуществу Принимающей Стороны.

Статья 13 Финансовые вопросы

1. Выплаты и расходы:

а) обучение проводится бесплатно на основе паритетности;

б) различные материальные потребности и личные права военного персонала и членов их семей обеспечивает Направляющая Сторона;

в) транспортные расходы военного персонала при въезде и выезде из Принимающей Стороны оплачивает Направляющая Сторона. По возможности военный персонал по согласованию компетентных органов Сторон может

бесплатно воспользоваться воздушным/сухопутным транспортом. Способы использования транспорта осуществляется согласно внутреннего порядка Принимающей Стороны;

г) Принимающая Сторона обязуется возместить нижеуказанные расходы военного персонал-курсанта:

(1) месячную стипендию военного персонал-курсанта, расходы военного персонал-курсанта на питание, проживание (на основании и в размере, установленном в Принимающей Стороне), расходы на обучение, обмундирование (согласно образцу, предусмотренного для своих курсантов Принимающей Стороны);

(2) денежное содержание (месячный оклад) офицера, военнослужащего сержантского состава (согласно звания военного персонал-курсанта на основании и в размере, установленном в Принимающей Стороне), расходы за обучение, обмундирование (одеваемого только в учебном учреждении офицером, военнослужащим сержантского состава, согласно формы, предусмотренной для офицера, военнослужащего сержантского состава Принимающей Стороны) оставляет себе.

2. Индивидуальная задолженность:

а) военный персонал при выезде из Принимающей Стороны, вне зависимости от причины убытия, полностью покрывает свои расходы и расходы членов семьи.

б) в неотложных случаях уполномоченные органы Принимающей Стороны от имени Направляющей Стороны оплачивают задолженность военного персонала. При оплате в уполномоченные органы Принимающей Стороны с фактурой направляется документ о признании задолженности военного персонала. Направляющая Сторона согласно порядка оплачивает Принимающей Стороне в течение 90 (девяноста) дней. В случае выявления после возвращения военного персонала в свое государство личных задолженностей, Принимающая Сторона направляет фактуру по задолженности и необходимые документы в уполномоченные органы Направляющей Стороны и просит их оплатить в течение 90 (девяноста) дней.

Статья 14

Вопросы по персоналу

Обмундирование:

а) военный персонал-курсанты, равно как военнослужащие Принимающей Стороны, носят единую военную форму одежды;

б) Уполномоченный военный персонал носит свою военную одежду соответствующую военной форме одежды военнослужащих Принимающей Стороны;

в) в необходимых случаях в период проведения мероприятий Принимающая Сторона обеспечивает необходимой одеждой, снаряжением и средствами;

г) Стороны, в целях отличия военного персонал-курсанта, обеспечивают бейджами с указанием имени, фамилии и государства;

д) военному персонал-курсанту выдается удостоверение, которое он возвращает по окончании обучения.

2) Оборудование и имущество:

а) оборудование и имущество, полученные военным персонал-курсантом для пользования на период обучения и переподготовки и проведения мероприятий, возвращаются после завершения обучения;

б) Военный персонал-курсанты несут ответственность за сохранность выданного оборудования и имущества.

3. Вопросы дисциплины:

а) военный персонал подчиняется законодательству, которому подчиняются равные по положению лица Принимающей Стороны. Военный персонал подчиняется приказам командира подразделения и начальника штаба, в котором проходит обучение, а также начальникам учреждения (организации);

б) на военный персонал, совершивший правонарушение, направленный с целью прохождения обучения, налагаются взыскания, предусмотренные национальным законодательством Принимающей Стороны;

в) дисциплинарные взыскания на Уполномоченный военный персонал налагаются только руководителем, назначенным Направляющей Стороной в рамках своего национального законодательства. В случае применения данных полномочий:

(1) применяется в случае, если с требованием о проведении дисциплинарной процедуры обратился командир части (отряда), начальник штаба или начальник учреждения, в котором находится Уполномоченный военный персонал;

(2) дисциплинарное наказание, отрицательно влияющее на служебную деятельность Уполномоченного военного персонала командиру части (отряда), начальнику штаба или начальнику учреждения сообщается письменно;

г) старший военный персонал:

(1) отвечает за соблюдение военным персоналом ниже по званию законодательства Принимающей Стороны и выполнения служебных обязанностей и правил, установленных в подразделениях и учреждениях Принимающей Стороны;

(2) командир подразделения или начальник учреждения обеспечивает взаимодействие между подразделениями, выполняющими служебные обязанности и своей группой;

(3) обеспечивает взаимодействие с уполномоченными органами Направляющей Стороны.

4. Оформление отпуска:

а) военный персонал применяет рабочее время, адаптированное дням и неделям Принимающей Стороны;

б) военный персонал отдыхает в дни официальных праздников и выходных дней Принимающей Стороны;

в) оформление отпуска военного персонала:

(1) военный персонал получает отпуск в соответствии с учебной программой, аналогичной отпуску, который используется лицами равного положения Принимающей Стороны.

(2) отпуск, проводимый в гарнизоне предоставляется командиром подразделения, начальником учреждения или организации, где обучается военный персонал;

(3) отпуск, используемый в Принимающей Стороне, но за пределами гарнизона, предоставляется командиром подразделения, начальником учреждения или организации, в котором проходит обучение военный персонал, по согласию уполномоченного органа Направляющей Стороны;

(4) отпуск, используемый за пределами Принимающей Стороны, предоставляется Уполномоченным органом Направляющей Стороны по согласию Уполномоченных органов обоих государств;

г) по просьбе военного персонал-курсанта в дни важных официальных праздников Направляющей Стороны ему предоставляется выходной;

д) дорожные расходы военного персонала, вышедшего в отпуск, покрывает Направляющая Сторона.

5. Случай смерти:

а) в случае смерти одного из военного персонала или члена его семьи в Принимающей Стороне, Принимающая Сторона незамедлительно информирует об этом Направляющую Сторону. Направляющая Сторона решает вопросы захоронения умершего на территории Принимающей Стороны, либо вывоза на самолете в Направляющую Сторону;

б) в случае принятия решения о захоронении умершего на территории Принимающей Стороны, Принимающая Сторона несет расходы, связанные с похоронами умершего и выполняет все необходимые формальности. Принимающая Сторона проводит военную церемонию захоронения, которая проводится для персонала, равного по званию и занимаемой должности в Направляющей Стороне;

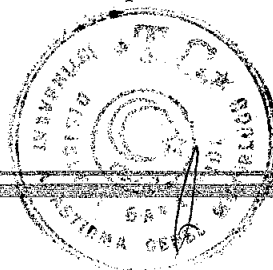
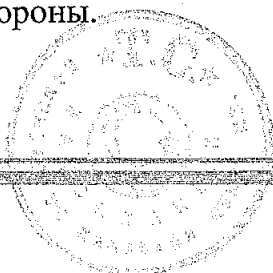
в) в случае принятия решения о перевозке тела умершего на территорию Направляющей Стороны, Принимающая Сторона несет все расходы и проводит все необходимые процедуры по транспортировке умершего.

Статья 15 Медицинские услуги

1. Военный персонал и члены его семьи обеспечиваются медицинским обслуживанием и лечением, которые предоставляются для лиц, равных по званию и занимаемой должности Принимающей Стороны.

2. Расходы, связанные с длительным лечением, приобретением лекарств и иных медицинских услуг, а также вопросы, связанные с оплатой или неоплатой транспортных расходов военного персонала и членов его семьи для проведения лечения на территории своего государства, решаются Направляющей Стороной.

3. Все расходы за медицинские услуги частных/гражданских медицинских учреждений оплачиваются из личных средств военного персонала Направляющей Стороны.



Статья 16

Социальные услуги

1. Военный персонал и члены их семей согласно законодательства Принимающей Стороны пользуются домом офицеров, буфетом, комплексной едой, выдаваемой столовыми, а также другими социальными и административными услугами, которые предоставляются для лиц, равных по уровню Принимающей Стороны.

2. Военный персонал-курсанты во время отдыха и в свободное время пользуются теми же услугами, какими пользуются курсанты Принимающей Стороны.

Статья 17

Таможня и оформление документов

1. Военный персонал-курсанты и члены их семей при въезде и выезде из Принимающей Стороны, а также при проживании в этом государстве, соблюдают его действующее паспортное и таможенное законодательство.

2. Военный персонал-курсанты и члены их семей на территории Принимающей Стороны соблюдают национальное законодательство о пребывании и передвижении иностранных граждан.

3. Члены семьи военного персонал-курсанта, выехавшего на долгосрочное обучение на один год и более, могут находиться в Принимающей Стороне каждый год в течение 30 календарных дней. В таких случаях обеспечивается необходимая визовая поддержка. В отдельных случаях (форс-мажорные обстоятельства) по согласию Принимающей Стороны данный срок может быть продлен.

Статья 18

Другие вопросы

1. По вопросам, возникающим в ходе выполнения настоящего Протокола, а также не указанным в нем, применяются нормы Соглашения.

2. По толкованиям, не определенным в настоящем Протоколе, применяются основания, указанные в Соглашении.

Статья 19

Решение разногласий

Разногласия, возникающие в ходе чтения и применения положений настоящего Протокола, решаются путем соглашений между Сторонами государствами. После применения в письменном виде обращения о проведении Соглашений оно проводится в течение 30 (тридцати) дней и в случае отсутствия результатов в течение 90 (девяноста) дней, Стороны в течение 30

(тридцати) дней направляют письменное уведомление и приостанавливают действие Протокола. В данном случае настоящий Протокол действует до окончания срока начатого обучения. В случае возникновения разногласий, Стороны для их решения не будут обращаться к третьим лицам/учреждениям, судьям либо в международный суд.

Статья 20

Изменения и дополнения

1. В необходимых случаях одна из Сторон может внести письменное предложение о внесении изменений и дополнений в настоящий Протокол. В этом случае соглашение проводится в течение 30 (тридцати) дней с момента внесения предложения. В случае, если в течение 90 (девяноста) дней результаты не достигнуты, то одна из Сторон в течение 30 (тридцати) дней путем предварительного направления письменного уведомления может приостановить действие Протокола.

2. Предложения Сторон о внесении изменений и дополнений по взаимному соглашению в настоящий Протокол вступают в силу в порядке, предусмотренном статьей 22 (Утверждение и введение в действие)

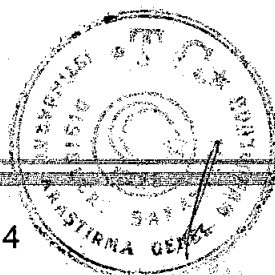
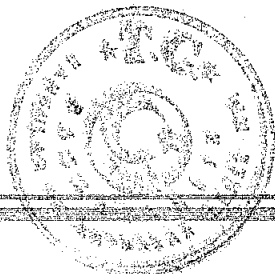
Статья 21

Срок применения и прекращение действия

1. С учетом положений Соглашения настоящий Протокол заключается сроком на 1 (один) год. Если одна из Сторон за 90 (девяноста) дней до истечения годового срока действия настоящего Протокола не направит письменное уведомление о приостановлении его действия, настоящий Протокол продлевается на следующий год.

2. В случае утраты силы Соглашения, данный Протокол утрачивает свою силу и положения, что не требует проведения какой-либо процедуры оформления.

3. В случае, если одна из Сторон выяснила, что другая Сторона не выполнила или не смогла выполнить положения настоящего Протокола, то может в письменном виде предложить проведение переговоров. Переговоры проводятся спустя 30 (тридцать) дней после направления данного предложения. В случае, если в течение 45 (сорока пяти) дней не будет результатов, то одна из Сторон в течение 30 (тридцати) дней может приостановить действие Протокола путем направления письменного уведомления.



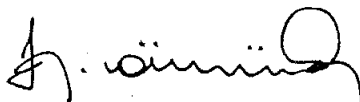
Статья 22
Утверждение и введение в действие

Настоящий Протокол вступает в силу с даты получения Сторонами по дипломатическим каналам последнего письменного уведомления о завершении внутригосударственных процедур, необходимых для вступления его в силу.

Статья 23
Текст и его подписание

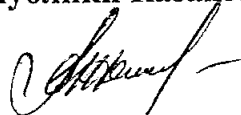
Совершено в городе Astana'da « » 47 Haziran 2014 года в двух экземплярах, каждый на казахском, турецком, русском и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу. В случае возникновения разногласий в толковании положений настоящего Протокола, Стороны обращаются к тексту на английском языке.

За Правительство
Турецкой Республики



Сервет Йорюк
Главнокомандующий Жандармерии
Турецкой Республики
Генерал Армии

За Правительство
Республики Казахстан



Жаксылыков Руслан
Главнокомандующий Национальной
гвардией Республики Казахстан
генерал-лейтенант

